

Riksdagen
Uppteckningar
vid EU-nämndens sammanträden
2014/15:27

Fredagen den 27 februari

§ 1 Miljö

Klimat- och miljöminister Åsa Romson

**Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för
miljö den 17 december 2014**

**Information och samråd inför möte i Europeiska un-
ionens råd för miljö den 6 mars**

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Vi välkomnar miljöministern med entourage.

Då frågar jag om miljöministern vill göra någon muntlig
återrapport utöver den skriftliga från mötet den 17 december.

Anf. 2 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP):

Inte om det inte finns några frågor från nämnden. Ni har
fått information.

Anf. 3 JOHAN HULTBERG (M):

Herr ordförande! Jag har en fråga om punkt 9 h om EU:s
förslag till avfallspaket.

Det står att ”kommissionär Vella noterade ministrarnas
synpunkter men menade att kommissionens reviderade
förslag kommer att vara mer ambitiöst och fokusera mer på
förebyggande åtgärder samt på designfasen av produkter”.

Jag funderar på om kommissionen menar att även
ekodesigndirektivet ska tas upp till diskussion.

Anf. 4 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP):

När det gäller avfallspaketet är den dystra sanningen att
kommissionen har dragit tillbaka det från sitt arbetsprogram.
Detta trots protester från miljöministrarna på nämnda miljör-
åd och trots att flera medlemsländer och även parlamentet
har agerat tydligt för att ha kvar det i arbetsprogrammet.

Det kommissionen vidhåller är att man ska återkomma, dessutom med ett mer ambitiöst program. Jag kan personligen ställa mig lite frågande till hur man drar slutsatsen att det är mer ambitiöst att dra tillbaka någonting för att sedan återkomma.

Sverige har varit emot detta, och vi har agerat så hårt vi kunnat för att avfallspaketet ska finnas kvar inom arbetsprogrammet. Men arbetsprogrammet ägs av kommissionen, så det är till slut den som beslutar.

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Det var också en fråga om ekodesign.

Anf. 6 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP):
Ekodesigndirektivet ska ju ses över.

Anf. 7 ORDFÖRANDEN:

Då kan vi gå vidare till dagordningspunkt 4, Miljöanpassning av den europeiska planeringsterminen.

Anf. 8 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP):
Ni har fått skriftlig information. Det här är en fråga som är återkommande.

Det vi har framfört från regeringen i detta är att det är angeläget att lyfta fram betydelsen av ekonomiska incitament för att driva på omställningen till en grön ekonomi.

Sverige är tillsammans med andra länder med i ett program som kallas New Climate Economy. Det är kopplat till Parisprocessen för ett internationellt klimatavtal som vi just nu deltar i. Det visar hur man med investeringar och stöd i klimat- och miljövänlig riktning samtidigt får med sig och lyfter en moderniserad ekonomi.

Att använda ekonomiska styrmedel på ett effektivt sätt har vi lång erfarenhet av i Sverige. Regeringens avsikt är att ytterligare tydliggöra möjligheterna att driva på en grön omställning med hjälp av ekonomiska styrmedel.

Vi jobbar hårt inom den gröna terminen för att lyfta fram innovationsfrämjande klimatavtal som förutsättningar för att utveckla resurseffektiva lösningar på nationell nivå. Det underlättar att helt enkelt göra mer av mindre resurser genom smartare produktion och tjänsteinvändning. Det handlar om nya affärsmodeller, samarbete i värdekedjan och substitution

av farliga ämnen till mer hållbara alternativ. Det ökar potentialen för innovativa lösningar, som regeringen ser det.

2014/15:27
27 februari

Regeringen var som sagt emot att paketet om cirkulär ekonomi, inklusive avfallshantering, togs tillbaka. Men vi driver på i den fortsatta processen för ett nytt paket om cirkulär ekonomi och för att ha en hög ambitionsnivå för att förslagen ska vara baserade på ett livscykelperspektiv, ett perspektiv som får allt större spridning i EU-kretsen.

EU:s kemikalieförordning Reach har förutom skydd för människor och miljö också ett syfte att gynna innovation, som regeringen är mycket positiv till.

Utbildning för hållbar utveckling och de nya gröna jobben är andra viktiga områden.

Jag kan också nämna att regeringen pekar på vikten av att miljörådet följer upp i hur stor utsträckning det mål uppfylls som finns om att 20 procent av EU:s budget ska gå till klimatåtgärder. Det är någonting som jag tror att miljöministrarna på det kommande miljörådet behöver påminna om. Regeringen avser att föreslå att kommissionen i en rapport bör återrapportera om målet om minst 20 procent används för miljöåtgärder.

Det var lite om det. Ni har fått skriftligt material. Jag antar att det finns frågor.

Anf. 9 EMMA WALLRUP (V):

Också jag tänkte lyfta fram ekodesigndirektivet. I cirkulär ekonomi ingår också ekodesign, och det är viktigt att man planerar för återvinning i ett tidigt skede, även när man designar produkten.

Förutom att bevaka livscykelperspektivet, kommer regeringen att bevaka även ekodesign och att man skapar cirkulära processer totalt sett? Jag vill bara höra lite extra om det.

Anf. 10 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Tack, statsrådet! Från Sverigedemokraternas sida vänder vi oss emot en miljödimension i den europeiska planeringsterminen. Det bygger på en principiell kritik mot planeringsterminen över huvud taget. Vi anser att den ska avvecklas.

Vi menar att planeringsterminen har visat sig vara det kanske starkaste styrmedlet för EU-kommissionen att utöva

inflytande över nationell policy. Förslagen från kommissionen brukar ofrånkomligen förr eller senare implementeras som lagstiftning i medlemsstaterna. Kommissionen är väl medveten om detta och fyller hela tiden på med olika mål. Det kan gälla sociala mål, arbetsrelaterade mål och, som i det här fallet, miljörelaterade mål. På det sättet minskas det nationella handlingsutrymmet inom fler och fler politikområden.

Vi menar att man inte behandlar alla medlemsstater rättvist utan att större stater som till exempel Frankrike och Italien ges betydligt större svängrum. Av den anledningen vänder vi oss emot planeringsterminen och likaledes emot miljödimensionen i planeringsterminen. Med anledning av det vill jag anmäla avvikande mening.

Anf. 11 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP):

Det kom en fråga om ekodesigndirektivet. Jag håller helt med ledamoten som påpekade att det är en viktig del av det som vi hoppas och arbetar för ska komma tillbaka.

Det är precis som du säger, Emma Wallrup, och det har varit en viktig del av regeringens arbete att få in livscykelperspektivet i EU:s kemikalie- och kretsloppsperspektiv. Kan vi rena kretsloppen har vi också mycket större möjlighet att utnyttja kretsloppen på ett säkert sätt.

Har man däremot mycket kontaminering av material tidigt i processerna, kanske från början när man gör en produkt, blir också återvinningsflödena väldigt svåra. Där är ekodesign ett oerhört viktigt instrument. Det är det instrument som kan implementera en värdefull resurs, återvinning, i senare steg. Vi ser det här som en helhet. Ekodesigndirektivet är ett nyckeldirektiv för att kunna utveckla det perspektivet vidare.

Anf. 12 ORDFÖRANDEN:

Jag kan bara förstärka det – det är av avgörande betydelse. Jag minns att när jag satt i EU-parlamentet avhandlade vi en gång en sak som kan ses som marginell: vilka varmvattenberedarkrav vi ska ha i Europa. De kraven ledde i slutändan till utsläppsminskningar som motsvarar hela Österrikes utsläpp bara genom implementering av ett enda direktiv. Det visar hur avgörande betydelse det här har.

Vi tackar för det och noterar att det finns stöd för regeringens inriktning i frågan, med en avvikande mening anmäld av Sverigedemokraterna.

2014/15:27
27 februari

Då kommer vi till dagordningspunkt 5, Den globala agendan för tiden efter 2015: genomgång av förhandlingsläget och framtidsutsikter.

Anf. 13 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON
(MP):

Det är en av huvudpunkterna på miljørådets dagordning och en av de punkter som vi kommer att lägga mest kraft på att ... Nej, det är fel punkt. Jag går händelserna i förväg.

Anf. 14 ORDFÖRANDEN:

Jag misstänker att ministern tog oss lite väl mycket på orden om framtidsutsikter och gick till nästa punkt direkt.

Anf. 15 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON
(MP):

Det här är förvisso ett oerhört viktigt område, men just på miljöministrarnas möte är det kanske inte i absolut fokus. Det är en fråga som framför allt biståndsministrarna har hanterat på sitt råd. Det är också en uppföljning av en FN-process där det möte som hålls i samband med generalförsamlingen i höst kommer att vara det beslutande mötet.

Det här är alltså en avrapportering och en möjlighet för miljöministrarna att göra inspel. Jag kan bara kort säga att min bedömning är att hållbarhetsaspekterna av post-2015-agendan i FN är väl omhändertagna. Regeringens bedömning är att de målen står sig väl under processen. Det verkar inte finnas något starkt ifrågasättande. Ska vi ha en stark utvecklingsagenda på jorden är hållbarheten i naturresurser och en välfärd i naturen – friskt vatten, rena hav och så vidare – ett grundkrav. De målen står sig väl, och det är en möjlighet för miljöministrarna att trycka lite extra på att det inte ska glömmas bort när man tar det vidare.

Vi ska vara medvetna om att den stora diskussionen i den här frågan kommer att handla mycket om resurser och fördelning. Man har nu inbjudit till en Financing for Development-konferens i sommar. Det är där som mycket politisk kraft kommer att behöva läggas, men då i huvudsak av biståndsministrarna.

Har ni några frågor får ni naturligtvis ställa dem här.

Anf. 16 JOHAN HULTBERG (M):

Herr ordförande! Tack, statsrådet, för föredragningen! Jag delar statsrådets uppfattning om post-2015-agendan. Det ser ganska bra ut ur ett hållbarhetsperspektiv. Arbetet är minst sagt viktigt. Vi såg att millenniemålen fick ganska stort genomslag och att de trots allt har gett rätt goda resultat i praktiken.

Farhågan när det gäller FN-systemet är väl alltid att man inte ska få de olika processerna att hänga samman. FN jobbar mycket under visionen Deliver as One, One UN och så vidare. Men jag tror att vikten av det tål att påtalas även i fortsättningen. Det är kanske ett medskick, det vill säga att lyfta fram det perspektivet och försöka driva på för att de olika processerna och målsättningarna i FN-systemet ska hänga samman.

Senare ska vi diskutera FN:s klimattoppmöte och målsättningarna för det. Vi har alla målsättningar om biologisk mångfald som antogs i Nagoya. Ibland blir allt detta lite överlappande, och ibland går målsättningar stick i stäv med varandra. Det är ett medskick att ni ska driva på för att EU ska driva på för att FN ska försöka hålla ihop på ett bra sätt och leva upp till visionen Deliver as One.

Anf. 17 EMMA WALLRUP (V):

Jag vill påtala vikten av att tala om jämlik fördelning av resurser och ta med sig det. Det handlar om att resurserna ska räcka till men också om att minska klyftor enligt forskning leder till minskad resursanvändning eftersom det minskar den statusinriktade konsumtionen och den konsumtion som vi egentligen inte behöver. Jag undrar om regeringen vill ta med sig det perspektivet och hur man ser på det.

Anf. 18 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Tack, statsrådet! Även här har Sverigedemokraterna en avvikande mening ur ett principiellt perspektiv. Vi menar att unionen redan ligger väldigt långt fram i sitt miljö- och klimatarbete och att det inte är aktuellt för EU att på det här sättet gå före eller ta en ledande roll. I konsekvensens namn ska EU inte heller ha mer ambitiösa och kostsamma INDC än den övriga världen.

Är det fel punkt? Ursäkta. Jag återkommer.

Anf. 19 ORDFÖRANDEN:

På denna punkt har ni alltså ingen avvikande mening?

2014/15:27

27 februari

Anf. 20 PAVEL GAMOV (SD):

På punkt 5? Nej.

Anf. 21 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP):

Jag håller med Johan Hultberg. I ljuset av att FN har ett behov med alla dess olika utmaningar just nu är det extra viktigt att försöka få till en struktur som kan leverera i en riktning eller på ett samlat sätt och inte lägga till olika spretigheter.

Där tror jag att post-2015-agendan, precis som millenniemålen, delvis kan få en samlande effekt. Millenniemålen fick det när det gällde ett ganska spretigt synsätt på bistånd och utvecklingsfrågor. Jag tror och hoppas att agendan kan få det i fortsättningen och även ta in miljö- och hållbarhetsperspektiven i ett större perspektiv.

Det betyder också att besluten om post-2015-agendan i september ses som en av de viktigaste avläsningarna för att ge en ram och en push till decembermötet i Paris om klimatfrågorna. Jag ser det som att post-2015-agendan på något sätt är som ett paraply för FN:s del. Sedan måste det leverera inom alla olika delar, och klimatet kommer att vara en viktig del. Jag tar med mig åsikterna från Emma Wallrup.

Anf. 22 ORDFÖRANDEN:

Det finns stöd för regeringens inriktning i denna fråga.

Vi går vidare till dagordningspunkt 6, Vägen till partskonferensen för FN:s ramkonvention om klimatförändringar i Paris.

Anf. 23 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP):

Detta tror jag blir en av huvudpunkterna för miljöministrarna. Det behöver bli det. Det är ett sätt att stämma av hur vi ligger till i Parisprocessen. Vi är inne i det år där vi ska få till ett globalt avtal.

Det var olyckligt med tajmningen till EU-nämnden i dag att vi bara häromdagen fick det meddelande som kommer att vara aktuellt på miljöministrarnas möte. Jag konstaterar att det omfattar EU:s målsättningar i de internationella klimat-

förhandlingarna och även hur man vill framställa de nationellt beslutade bidragen, INDC:er. Fokus ligger på hur ett klimatavtal i Paris ska utformas som ett nytt protokoll under klimatkonventionen, vad det bör innehålla och hur det ska utformas på bästa sätt för att uppnå EU:s målsättningar.

Jag konstaterar att kommissionens utgångspunkter avseende avtalet stämmer väl överens med regeringens syn på utformning och hur avtalet i Paris behöver se ut för en lyckosam process i den världspolitiska ordning vi har just nu där vi inte kan få ett nytt Kyotoprotokoll. Detta är en annan ordning. Men det är också ett sätt att gå fram för att få alla länder med på banan.

Allt tyder på att ländernas nuvarande siffror för vilka ambitioner de har i sitt klimatarbete inte kommer att vara tillräckliga. Det är därför av särskild vikt att EU engagerar sig i utformningen av ett dynamiskt avtal som gör att det är möjligt med en regelbunden översyn och en justering av utsläppsåtaganden för att hålla den globala uppvärmningen så långt under 2 grader som möjligt.

Jag konstaterar att vi har en bred samsyn i Sveriges riksdag grundad på att vetenskap ska vara en grundläggande faktor för klimatförhandlingarna, nödvändigheten av klimatpolitik och att ambitionerna därför bör höjas. Användningen av internationella krediter och av att länder går före och visar ledarskap är oerhört viktiga delar i detta.

Ordförandeskapets förslag att medlemsstaternas nationellt beslutade bidrag, INDC:er, är tyvärr för svagt avseende den dynamiska aspekten. Regeringen har verkat och verkar för att EU ska vara redo att höja sin ambitionsnivå både innan 2020, som avtalet skulle hantera, och efter för att främja en ambitiös överenskommelse.

För att nå ett bra avtal avseende utsläppsbegränsningar måste vi också engagera oss i frågor som anpassning och finansiering. Det är av särskild vikt för fattiga och sårbara länder. Det är områden där EU behöver utveckla sin hållning för att nå framgång i förhandlingarna.

Vi vet att vi fick till den breda förhandlingen inom ramen för FN i Durban för ett antal år sedan enbart därför att man då sträckte ut en hand och såg till att ha ett partnerskap med de afrikanska länderna. Man såg att om det ska bli ett globalt samtal måste man ta in perspektiven kring anpassning och resursfördelning.

Dialog, samarbete och brobyggande med andra parter som i likhet med Sverige vill ha ett ambitiöst avtal i Paris måste ske. Det kommer att vara nyckeln.

2014/15:27
27 februari

Det blir ett beslut på miljöministrarnas möte om antagandet EU:s INDC. Vi anser att EU:s och medlemsstaternas INDC måste leva upp till de högt ställda krav på transparens, kvantifierbarhet, uppföljning och jämförbarhet som EU har önskat av andra parter i klimatförhandlingarna. Det är en av nycklarna. Det ska vara en av stommarna i avtalet.

Genom att tidigt presentera sitt bidrag kan EU sätta tryck på och visa vägen för andra parter. Det kan vara så att EU:s INDC blir den första som formellt presenteras inom ramen för FN-processen. Jag hoppas att det blir ett race och att andra kanske gör det tidigare. Men som det ser ut nu kan EU:s bli den första.

Regeringen välkomnar och stöder ordförandeskapets förslag till en INCD i det att den konfirmerar rådets beslut i oktober om minst 40 procents reduktion till 2030 genom inhemska åtgärder. EU:s och medlemsstaternas framtida åtaganden i ett nytt klimatavtal ska också ses som sektorsövergripande. Det är en viktig signal till andra länder att hålla sina INDC:er så breda och ekonomiskt övergripande som möjligt. Det ska inte uppfattas som att EU backar från tidigare omfattning jämfört med hur vi har hanterat frågorna i Kyotoprotokollet.

EU och medlemsstaterna ska återkomma till hur skog- och markanvändning ska inkluderas. Det kan göras på ett sätt som bevarar och därmed inte undergräver ambitionen inom den handlande och den icke-handlande sektorn. Med det tycker vi att förslaget från kommissionen om INDC är godtagbart.

Anf. 24 ORDFÖRANDEN:

Innan vi påbörjar diskussionen vill jag påpeka att på grund av att dokumenten kom så sent fick ni i går kväll och har i era paddor den reviderade ståndpunkten som finns med i handlingarna. Dokumentet som skickades finns tillgängligt här på bordet och i mötestjänsten.

Anf. 25 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Tack, statsrådet! Från vårt parti är vi väldigt ivriga på att avvika, men det kan vara bra att ha en uppdaterad dagordning framför sig.

Vi har en principiell kritik vad gäller förslaget till INDC:er. Vi anser att unionen redan ligger långt fram i sitt miljö- och klimatarbete. Vi tycker inte att det är aktuellt för unionen att gå före eller att ha en ledande roll, och den ska då i konsekvensens namn inte heller ha mer ambitiösa eller kostsamma INDC:er än övriga världen. Det skulle snarare kunna leda till ökade utsläpp på andra håll i världen genom koldioxidläckage.

Vi menar att det är upp till varje land att uppfylla de åtaganden som det har bundit upp sig för och att det inte är någonting för EU att följa upp inom ramen för diverse överstatliga regleringar och projekt. Därmed vill jag anmäla avvikande mening.

Anf. 26 EMMA WALLRUP (V):

Vänsterpartiet vill också lämna en avvikande mening, då vi vill ha lite högre ambitioner. Vi tycker till exempel inte att man ska räkna med internationella krediter. Vi vill hänvisa till de klimatmål som vi har drivit här i EU-nämnden tidigare. Vi vill höja ambitionen, och vi står fast vid de målsättningarna.

Vi motsätter oss med bestämdhet förslaget att kunna tillgodoräkna sig markanvändning för att uppnå de inhemska klimatmålen. Däremot bör man ta kontroll över utsläppen från markanvändning på andra sätt och finna strategier för det. Men det bör inte inräknas i de nationella klimatmålen. Det kan ställa till stora problem och ge smitvägar för länderna i stället för att kunna ta grepp över de reella utsläppen.

Vi anser också att Sverige borde presentera en egen klimatmålsättning, INDC, inför klimattoppmötet. Vi kan inte endast luta oss mot EU. Sverige måste gå före och visa på högre ambitioner, tycker vi. Det är viktigt för att det är så stora frågor. Planetens överlevnad står på spel, och då måste vi göra allt vad vi kan.

Anf. 27 JOHAN HULTBERG (M):

Herr ordförande! Tack, statsrådet, för föredragningen! Som en kommentar till det Emma Wallrup sa kan man ändå

notera att från svenskt vidkommande kommer ambitionen rimligtvis att vara högre än vad EU:s samlade åtagande kommer att vara. Detta är just den samlade ambitionen på europeisk nivå. Den målsättningen ska sedan fördelas på respektive medlemsstat. Då är det inte en alltför djärv gissning att det åtagandet för Sverige kommer att vara något högre.

Det är inte alldeles enkelt att ta ställning till alla delar och ta del av de sent inkomna dokumenten. Men det är som det är i det maskineri som vi befinner oss i. Jag vill egentligen bara upprepa det ställningstagande som vi har gjort från Alliansens sida och det mandat som nämnden har gett när det gäller utsläppsminskningsambitioner.

Jag tycker att det är bra att vi driver på för att kunna använda flexibla mekanismer och internationella krediter som ett sätt att höja ambitionerna. Sedan har jag en fråga till ministern. Jag hängde kanske inte helt med. Ministern sa någonting om att förslaget till INDC var för svagt när det gäller avtalets dynamiska utformning. Syftade det just på detta med internationella krediter? Kan ministern ge någon ytterligare kommentar där? Det är närmast av kunskapsinhämtande karaktär. Jag vill upprepa det mandat som nämnden här har givit om att driva på för möjligheten att fastställa högre ambitioner genom internationella krediter.

Anf. 28 ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr ordförande! Tack för föredragningen! I det förslag som finns från kommissionen påtalas det i skrivningar att kolsänkor ska ingå. Vad jag har kunnat förstå av det förslag till ståndpunkt som är presenterat här har regeringen ingen åsikt i det här fallet. Min undran är: Vad är regeringens tyckande om den propå som de facto finns i kommissionens skrivningar vad gäller kolsänkor?

Anf. 29 FREDRIK MALM (FP):

Herr ordförande! Tack till statsrådet. Jag har inte särskilt mycket att tillägga. Jag ansluter mig till det som Johan Hultberg gick igenom. Eftersom det varit lite oklart tidigare är det bra att internationella krediter nämns. Det visar att regeringen ligger i linje med det som EU-nämnden tidigare gett mandat för så att man kostnadseffektivt kan minska utsläppen också på andra håll än i Europa.

Anf. 30 ORDFÖRANDEN:

Slutligen har jag en liten kommentar. Ibland när huvudfokus ligger på ett håll kan man smyga igenom vinster på andra håll. Jag undrar som regeringen bedömer att det finns några chanser att antingen i Paris eller redan nu på EU-nivå komma vidare i arbetet mot svavelhexafluorid och perfluorerade substanser. De perfluorerade substanserna är inte bara klimatförstörande, utan de har många andra negativa egenskaper. Konflikten ligger på annat håll. Finns det möjligheter att gå framåt på de områdena med konkreta åtgärder?

Anf. 31 Klimat- och miljöminister ÅSA
ROMSON (MP):

Tack för bra frågor och en del kommentarer! Först ska jag rätta och vara tydlig med att det förslag som ligger för miljöministrarna att besluta om när det gäller INDC är ett förslag från ordförandeskapet och ingenting annat. Det har även i procedurerna varit oklart under en period, men det är ordförandeskapets förslag som vi tar ställning till.

Internationella krediter och LULUCF, var två punkter här. När det gäller internationella krediter att regeringens och tidigare också majoritetens i EU-nämnden ingång har varit att det är något som kan bidra till kompletterande och ökat klimatarbete. Det tycker jag är bra.

Vi har ett behov av att göra allt klimatarbete som går i världen, och det behövs mycket stöd till klimatarbete i andra länder. Det är ett av de medel vi kan jobba med för att få ett dynamiskt avtal och också en dynamisk process i EU om att öka ambitionerna.

Nu har man haft en lång och stark process innan man landade i minst 40 procents reduktion på hemmaplan till 2030. Det betyder inte att man har låst sig vid att inte utöver detta använda internationella krediter. Det är snarare så att vi från Sveriges sida ligger på för att man ska använda olika medel för att kunna öka på klimatarbetet.

Där är internationella krediter någonting som kan ligga ovanpå. Men minst minus 40 procent är inhemskt. Så är EU:s beslut, vilket också är bra. Det ger en tydligt inte minst till efterföljande lagstiftningar och lagstiftningsprocesser. Där är framför allt i den handlande och den icke-handlande sektorn man ska implementera det.

Det handlar om att jobba med internationella krediter och också jobba med den internationella finansieringen. Det kommer att vara nyckeln till hur de nationellt beslutade bidragen, INDC, tas emot i den internationella processen fram till Parismötet. Det gäller att EU visar öppenhet för att inom ramen för detta diskutera att vi ska ha en rättvisare fördelning eller visa på att rika länder måste gå före och hjälpa till med resurser internationellt.

Det handlar inte om själva krediterna. Det handlar om resursöverföring till anpassning, och så vidare. Det kommer att vara en nyckel. Det är en av de delar som vi kan se att man kommer att behöva jobba med. Det är inte riktigt så klart som en del andra länder i den internationella processen skulle vilja ha det i EU:s INDC.

Det ligger också väl i linje med att EU måste vara den aktör i det globala sammanhanget som trycker på att INDC:erna är tydliga och transparenta när det gäller utsläppsminskningar. Där är EU:s beslut väldigt viktigt.

Uppfattade jag riktigt att Vänsterpartiet ansåg att internationella krediter i det här arbetet är inräknat i det inhemska arbetet? Det är det inte. Det är EU:s beslut. Däremot tycker regeringen att det är bra att komplettera den här typen av inhemska målsättningar med ett aktivt och starkt finansieringsstöd, inklusive internationella krediter. Det är ett sätt att höja ambitionen.

När det gäller LULUCF, alltså sänkor eller utsläpp från skog- och markförhållanden, är regeringens tolkning av rådsbeslutet från i höstas att detta inte inkluderades i minus 40-beslutet eftersom det beslutet redan har delats upp i en ram för den handlande och den icke-handlande sektorn. Om det därmed ingår i minst minus 40 blir bara en fråga om ord, för i "minst" ligger att man inte har definierat vad som går därutöver. Regeringen har tryckt på, och här är man helt i linje med ordförandeskapet och kommissionen, även om jag ska vara ärlig med att det har förts en diskussion, för att man i INDC:n ska vara tydlig med att LULUCF ska vara med men att det inte ska föregå någon diskussion inom EU om att underminera någon av de ambitioner man har när det gäller den handlande och den icke-handlande sektorn. Det var detta som jag också redogjorde för i min föredragning.

Låt mig upprepa det, så att det blir tydligt. EU och EU:s medlemsstater ska återkomma till hur skogs- och markanvä-

ndning ska inkluderas och att det ska göras på ett sätt som bevarar och inte undergräver ambitionen inom den handlande och icke-handlande sektorn. Däremot är det nog viktigt att EU nämner LULUCF i sin INDC, för det är ett sätt att ställa krav på andra länder att tala om att de tänker jobba aktivt med skogssänkor. Det är ju i sig viktigt. Det är viktigt för klimatet, för den biologiska mångfalden och för att få koll på så många potentiella sänkor och utsläpp som möjligt. Jag tror att det var ett svar på frågan.

När gäller detta med överstatlig politik är det regeringens uppfattning, och det har också varit majoritetens uppfattning i EU-nämnden, att världen och EU behöver en överstatlig politik när det gäller klimatfrågor för att kunna samordna och göra detta på ett effektivt sätt. Där skiljer sig min och frågeställarens ståndpunkt åt.

Johan frågar om vi kan precisera lite vad vi anser är för svagt när det gäller den dynamiska processen. Det gäller just om Parisavtalet ska bli något mer än bara ett skelett. Ett skelett är bra, men många kommer att döma utifrån innehålllet, och då är det viktigt att visa att det kan generera något. Det kommer inte nu i första hand att generera tillräckligt höga siffror för att klara tvågradersmålet, men det måste ha en inneboende dynamisk process som är tillräckligt tydlig. Många är inne på att ha en process som åtminstone sätter stopp för så kallad backsliding, det vill säga att länder ska kunna gå bakåt. Länder ska alltså bara kunna gå framåt. Det har vi också nu mellan Kyotoperioderna. Man ska inte kunna minska sitt åtagande.

I praktiken handlar det också mycket om huruvida vi kan visa en dynamisk kraft i vårt klimatarbete även före 2020. EU har ju möjligheten att överprestera på sitt eget 2020-mål. Så ligger prognoserna just nu, till exempel. Det är ett sätt att vara dynamisk och att visa på att man kan göra mer. Internationella krediter och stödet till det internationella arbetet är också ett sätt att vara dynamisk. Det är en av de saker som regeringen verkar för. Enskilda medlemsländer kan också, precis som EU sammantaget, konstatera att det går lättare och snabbare. Här måste det också finnas moment efter 2020, och det måste finnas dynamiska effekter i avtalet att ta hänsyn till.

Jag kan väl säga att jag är positiv till det förslaget. Kommissionen verkar åtminstone vara inne på en glidning från

tioårsperioder till femårsperioder, och det tror jag är klokt, inte bara för att det finns starka krafter i det internationella klimatsamtalet som ser det men också utifrån att vi behöver reformera och skala upp ambitionerna i klimatarbetet successivt, och då är det naturligtvis bättre att göra det lite snabbare än lite långsammare.

Ordföranden hade också en kommentar. PFAS är något som vi arbetar med inom ramen för sjunde miljöhandlingsprogrammet. Det finns naturligtvis många frågor på hela miljöagendan som kan spela in i varandra. Just när det gäller PFAS ser jag ingen uppenbar koppling här. Däremot kan jag se en koppling till en fråga som vi kommer att diskutera alldeles strax och som ni också kommer att diskutera med energiministern. Det finns ju frågor i energiunionen som har en koppling till hur man kan effektivisera och säkerställa att agendan går ihop. När man genomför energiunionen kan man göra det på ett sätt som också stöder den klimatagenda som vi just nu diskuterar.

Anf. 32 ORDFÖRANDEN:

PFAS är med bland de gaser som ingår i åtgärdsprogrammet. Jag tänkte att man kan försöka vinna segrar eftersom det ändå är en del av den här politiken. Det var därför jag nämnde det. Men jag förstår att ni också tar hänsyn till den frågan.

Nu ser jag att det finns två oliklydande avvikande meningar från Sverigedemokraterna och Vänsterpartiet.

Anf. 33 EMMA WALLRUP (V):

Jag vill förtydliga mig. Det där med internationella krediter blev lite tokigt. Vi ser ju ganska stora problem med internationella krediter. Det är projekt som har lett till stora problem i de länder där man har handhaft dem. Därför vill vi problematisera detta med internationella krediter i sig. Vi vill stärka arbetet med tekniköverföring på ett annat sätt som är mer säkert.

Anf. 34 Klimat- och miljöminister ÅSA

ROMSON (MP):

Det var också min uppfattning att vi skilde oss åt när det gäller inriktningen där. Vänsterpartiet är mer kritiskt till att använda krediter över huvud taget medan regeringen ser dem som komplement för att stärka arbetet.

Anf. 35 ORDFÖRANDEN:

Då finner jag stöd för regeringens ståndpunkt eller inriktning – vilket det än må vara – i det här ärendet. Dessutom finns det en avvikande mening från Sverigedemokraterna och en från Vänsterpartiet, men de är oliklydande.

Då kan vi gå vidare till dagordningspunkt 7 om energunionen. Detta ärende återkommer vi till senare i dag när Ibrahim Baylan kommer hit.

Anf. 36 Klimat- och miljöminister ÅSA

ROMSON (MP):

Energiunionen är ju också ett meddelande som kom häromdagen. I tidsplaneringen kom det lite olyckligt nära inpå det här EU-nämndsmötet, men jag kan försäkra er om att jag tror att det är en reform och ett arbete som kommer att fortsätta under året. Vi kommer alltså att få fler möjligheter att diskutera det.

Tillsammans med införandet av en marknadsstabilitetsreserv och arbetet med ETS-systemet är energiunionen en handfast reform som kan bidra till att vi når energisäkerhet och energipolitiska mål men också klimatmål och en god ekonomisk utveckling i form av resurseffektivisering. Det är verkligen motiverat att miljöministrarna på rådet kommer att diskutera energiunionen. Med tanke på nämndens tid och detaljerna i ärendet tror jag dock att det är bättre att ni tar den här diskussionen när energiministern är här. Då kan man ta diskussionen på djupet och ta upp båda sidorna, både klimatsidan och den sida som gäller energieffektiviserings- och energisäkerhetsfrågorna.

Om ni har frågor om klimatsdelen svarar jag gärna på dem, men jag tror att det är bättre att ni tar den stora diskussionen med energiministern än att jag gör en lång utläggning så här tidigt på morgonen.

Anf. 37 JOHAN HULTBERG (M):

Ordförande! Tack, statsrådet! Jag har en fråga.

Regeringen skriver i sin ståndpunkt att för att nå 2030-målet för förnybart och energieffektivisering behöver ett ramverk för stigning tas fram snarast. Jag är lite nyfiken på vad regeringen tänker sig att detta ramverk ska utgöras av.

Anf. 38 PAVEL GAMOV (SD):

2014/15:27

27 februari

Herr ordförande! Tack, statsrådet! Med all respekt för att detta är ett meddelande och ett åsiktsutbyte samt att statsrådet önskar att vi tar den här diskussionen med energiministern vill jag ändå anmäla en avvikande mening ur ett principiellt perspektiv, precis som vi har gjort under tidigare punkter på dagordningen. Vi i Sverigedemokraterna vänder oss med bestämdhet emot införandet av en energiunion. Vi ser detta som ytterligare ett steg mot en federalisering av unionen, och vi menar att respektive land antingen självt eller i samarbete med andra, bilateralt eller multilateralt, ska kunna utforma sin egen energipolitik utan inblandning av kommissionen. Vi menar att det är positivt och inte negativt att medlemsstaterna har exempelvis nationella regelverk, så att marknader och energislag skiljer sig mellan olika länder.

Vidare talas det här om att rusta upp de byggnader som inhyser faciliteter för energiframställning. I verkligheten kommer det att innebära mer pengar till vissa medlemsstater på andras bekostnad. Här kommer strukturfonderna in i bilden på ett eller annat sätt. Sverige kommer i så fall att betala för andra länders energiförsörjning, vilket vi starkt vänder oss emot.

Vi anser också att detta troligtvis kommer att länkas samman med den europeiska planeringsterminen, även om kommissionen nu inledningsvis hävdar att så inte kommer att vara fallet utan att det kommer att vara två helt separata processer. Men av de skälen vänder vi oss emot energiunionen, och vi får väl anledning att återkomma till detta när energiministern är här.

Anf. 39 FREDRIK MALM (FP):

Ordförande! Tack, statsrådet! Det finns en orsak till att man just nu lägger så mycket kraft på energiunionen. Man hade kunnat fokusera på andra delar av utvecklingen i Europa, men detta har förstås att göra med utvecklingen i Ryssland och Ukraina. Även om det inte framgår så tydligt av dokumenten är det detta som det i grund och botten handlar om. Det handlar om att vi måste minska vårt beroende av olja och gas från Ryssland. Eftersom Sverige har ett relativt sett mindre beroende av detta än vad andra

länder har är det viktigt att regeringen inte glömmer det perspektivet. Jag saknar det i ståndpunkten.

Den här frågan återkommer lite senare i dag, när ett annat statsråd kommer hit. Jag tycker dock generellt att det säkerhetspolitiska perspektivet saknas i detta. Det är också viktigt att alla statsråd ser det, oavsett vilka delar av dessa frågor de arbetar med.

Det är också positivt att man nämner transporter, för där är beroendet av olja och fossil energi också stort. I detta sammanhang är det dock viktigt att betona att om man minskar beroendet av Ryssland innebär det inte nödvändigtvis att man i stället blir beroende av regimer som är angenämare eller mer progressiva. Det kan handla om att man blir beroende av gas från Azerbajdzjan eller olja från Saudiarabien och andra länder. Med tanke på de låga priserna på olja nu är omställningen på transportområdet viktig.

Det finns få alternativ när det gäller fossil energi, undantaget Norge och möjligen USA och några andra länder som är väldigt sinnade till oss. Det innebär att vi alltså måste ha substantiella minskningar av vårt beroende, så att vi över huvud taget importerar mindre. Det handlar inte bara om vem vi importerar från utan om att vi importerar mindre. Det perspektivet är viktigt.

Anf. 40 ORDFÖRANDEN:

Eskil Erlandsson noterar att han ansluter sig till Folkpartiets argumentation.

Anf. 41 EMMA WALLRUP (V):

Vänsterpartiet vill gärna driva 100 procent förnybart i stället. Vi vill höja målet i det här arbetet.

Jag vill också fråga om man diskuterar stoppdatum för upptag av nya fossila resurser. För att vi ska nå klimatmålet behöver vi faktiskt bevara de fossila reserverna i marken i tillräcklig grad. Detta behöver också diskuteras när vi diskuterar energimålen. Hur kombinerar vi de två sakerna på ett realistiskt sätt? När kan vi sätta ett stoppdatum, och vilken mängd ska bevaras i marken?

Anf. 42 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP):

Jag delar ledamöternas syn att energiunionen är en viktig fråga. Den är viktig av miljö- och klimatskäl och av effek-

tiviseringsskäl men också av en rad andra politiska skäl, inte minst säkerhetspolitiska skäl, som nämndes från Folkpartiet.

Det är nu inkluderat att 2030-målen om förnybart och energieffektivisering ska följas upp inom ramen för energiunionen. Regeringen ser det som viktigt att de får en särställning, så att de verkligen fortsätter som ledande mål. Vi ser att de är en viktig del, och de har också varit sammanlänkade i det system som handlar om hur vi ska göra något mer än att bara sätta upp klimatmål. Vi måste ju också genomföra klimatpolitik, det vill säga se till att politik som genomförs också leder till utsläppsminskningar, och det ska göras på ett för samhället positivt sätt. Där innebär energieffektivisering och utbyggnad av förnybar energi en otrolig potential, och därför är de här målen väldigt viktiga. Men i sig är de en del av styrningen för hela energiunionen, och det går säkert att genomföra på ett bra sätt.

Det är intressant att energiunionsförslagen har kommit fram utifrån olika perspektiv. Unionen och medlemsstaterna måste nu gemensamt diskutera ihop sig till en plattform. Där kan man få säkerhetspolitiska överväganden om behovet av ökat oberoende av andra stater att gå ihop med agendan om att energieffektivisera, ta in ny teknik och producera mer förnybart på hemmaplan. Gör man energiunionen rätt tror jag att den kommer att vara en stark kraft för flera politiska mål inom Europeiska unionen.

Energieffektivisering samt underlättande och utbyggnad av förnybar energi kommer att behöva stå i förgrunden. Här vet vi att energisystemen ser olika ut. Inom unionen kommer vi också från olika energipolitiska traditioner. Jag tror att man behöver se det och inledningsvis fortsätta att respektera det. Det kommer inte att vara möjligt rent politiskt för olika länder att gå ihop och mobba ut länder som har valt vissa energipolitiska slag, utan det gäller att försöka bygga det som en union, inte minst genom att möjliggöra investeringar i moderna elnät som möjliggör inkludering av förnybar energi och delande av energi. Vi har ju i dag ett energiöverskott på grund av att elnäten inte har överföringskapacitet. Det skulle vara bra för miljön, ekonomin och energisäkerheten om man kunde minska de problemen. Den insikten har vuxit fram utifrån ländernas olika politiska ståndpunkter.

Därför kommer detta att vara en viktig reform.

2014/15:27
27 februari

Stoppdatum för upptagande av fossila resurser är inget som diskuteras inom ramen för energiunionen. Jag tror att det hänger ihop med att vi liksom inte är där i den gemensamma unionsdiskussionen. Jag tror inte att det är något EU-medlemsland som för sin egen del har fastslagit ett sådant stoppdatum. Regeringen har en ambition att tydliggöra att vi i Sverige inte ska ta upp olja och gas. Men det är i dag bara en inriktning och ett tydliggörande. Den fulla diskussionen i de olika medlemsstaterna har ännu inte tagits.

Jag kan påminna om att det bara för några år sedan var en stor diskussion där några medlemsländer, bland annat Sverige, argumenterade för att sluta med direkta subventioner till kol men förlorade. Vi ska se att den politiska diskussionen har ganska lång väg att gå för att komma till det som vänsterpartisten här förespråkar.

Anf. 43 ORDFÖRANDEN:

Jag tänkte tolka inlägget, men nu ser jag att Johan Hultberg begär ordet.

Anf. 44 Klimat- och miljöminister ÅSA
ROMSON (MP):

Förlåt, ordförande, jag vill också säga: Innan jag gick hit fick jag information om att energiunionen var uppe för överläggning i näringsutskottet och att det inte framfördes några avvikande meningar där. Om ni har en annan bild av hur diskussionen i näringsutskottet gick kan det vara bra att framföra den.

Anf. 45 ORDFÖRANDEN:

Frågan om överföringskapacitet, som nämndes, kommer dessutom upp på vårt möte med energiministern, så den frågan kommer vi att behandla även där.

Anf. 46 JOHAN HULTBERG (M):

Herr ordförande! Tack, statsrådet!

Vi har inte för avsikt att anmäla någon avvikande mening här. Men jag tycker att det är viktigt att diskutera energiunionen även med klimatministern, eftersom den har så stark inverkan på klimatpolitiken.

Jag noterar att jag egentligen inte fick något svar på vad regeringen anser att ramverket för styrning ska innehålla. Det är *en* sak att säga att ett ramverk ska tas fram. Då tycker

jag att det är rimligt att regeringen har en uppfattning lite mer konkret om vad det ska innehålla.

Det som ska ha och har en särställning i sammanhanget är klimatmålet, utsläppsminskningsmålet. Målen om förnybarhet och energieffektivisering är främst verktyg för att vi ska kunna uppfylla det målet.

Det ledamoten Malm uttryckte var en alliansgemensam standpunkt. Det är viktigt att det säkerhetspolitiska perspektivet tas med. Det är ju minst sagt bekymmersamt att Europa är så beroende av såväl olja som gas från Ryssland, och därtill är vi tyvärr också tämligen beroende av energi från ett annat land som vi diskuterar mycket nu, nämligen Saudiarabien. Det är lite bekymmersamt.

Anf. 47 ORDFÖRANDEN:

Jag antar att Kristdemokraterna ansluter sig till vad Fredrik Malm sa.

Anf. 48 ROBERT HALEF (KD):

Ordförande! Jag vill instämma i det som Fredrik lyfte fram, att det säkerhetspolitiska skälet också bör tas med i framtida diskussioner.

Anf. 49 ORDFÖRANDEN:

För det första tolkar jag det som ett medskick, och för det andra tolkar jag det som att miljöministern ansluter sig till det. Dessutom kommer den frågan huvudsakligen att behandlas i vårt möte med energiministern som kommer efteråt. Men jag tolkade miljöministern så att synen att detta borde ha en säkerhetspolitisk dimension delas av regeringen.

Anf. 50 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP):

Jag skulle vilja se det som en faktauppgift. Det finns självklart säkerhetspolitiska aspekter på energiunionsförslagen. Det är en självklar dimension att ta in när man diskuterar hur energiunionen ska kunna komma framåt.

Anf. 51 ORDFÖRANDEN:

Energiministern väntar här utanför, och vi har alla möjligheter att ta upp detta även med honom.

Då vill jag fråga om Vänsterpartiet hade en avvikande mening.

2014/15:27
27 februari

Anf. 52 EMMA WALLRUP (V):

Vi har inte anmält någon avvikande mening i näringsutskottet, så jag avvaktar. Det jag sa är ett medskick. Men jag har ett förtydligande.

Anf. 53 ORDFÖRANDEN:

Livet är hårt. Ni hade inte kunnat ha någon avvikande mening i näringsutskottet, eftersom det var en informationspunkt där.

Anf. 54 EMMA WALLRUP (V):

Har jag möjlighet att anmäla en avvikande mening här?

Anf. 55 ORDFÖRANDEN:

Om ledamoten så behagar. Den möjligheten finns.

Anf. 56 EMMA WALLRUP (V):

Vi vill ha 100 procent förnybart. Det är vår inriktning. Jag anmäler en avvikande mening med den inriktningen.

Sedan vill jag säga: Jag förstår att diskussionerna om ett stoppdatum inte finns där än. Men det är viktigt att prata om det och särskilt att utgå från forskningen, vilken mängd vi behöver bevara i marken för att klara klimatmålen. Om vi bara diskuterar förhandlingar blir det lätt så att man gör en viss sak på ena sidan och att andra som inte är med i de olika avtalen fortsätter att ta upp ur marken och släpper ut någon annanstans.

Det är viktigt att så fort som möjligt komma till detta i diskussionerna.

Anf. 57 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP):

När det gäller den vidare diskussionen tar jag med mig att det ur ett klimatperspektiv kan behöva diskuteras ett stoppdatum för upptagande av fossila resurser.

Till Johan Hultberg om vad styrningsreformen ska innehålla: Att enbart utifrån en styrning av energiunionen säga att det är bara här vi ska följa upp vårt utsläppsmålsminskningsmål vore olyckligt, enligt min uppfattning. Det är ju ett åtagande som rådet har lagt fast och som ska följas upp för hela EU:s politik. Inte minst transportsektorn är viktig för att klara utsläppsmålen. Men självklart är hela 2030-paketet och målen där – och naturligtvis inte minst målen om ener-

giefektivisering och förnybart – delar som lämpar sig för uppföljning, om man också är tydlig med att de ges en så pass stark ställning i den uppföljningen. Det jag ville ge uttryck för var att vi vill att det ska ingå tydligt i uppföljningen av energiunionen.

Men fortsatt gärna den diskussionen också med energiministern, som kommer att ha sitt energiministermöte på torsdag nästa vecka, dagen före miljöministrarnas möte. Vi avser inte att göra något annat än att ha *en* åsikt från regeringen.

Anf. 58 ORDFÖRANDEN:

Då noterar jag en avvikande mening från Vänsterpartiet och en oliklydande avvikande mening från Sverigedemokraterna samt ett medskick och en diskussion om säkerhetspolitiska aspekter från allianspartierna.

Då finner jag att det finns stöd för regeringens inriktning i denna fråga.

Vi går vidare till punkt 8, Övriga frågor. Det finns tre frågor anmälda. Vill miljöministern kommentera dessa muntligt?

Anf. 59 Klimat- och miljöminister ÅSA

ROMSON (MP):

Nej, det finns utskick, så ställ frågor om ni har några. Annars kommer detta upp i återrapporten från mötet.

Anf. 60 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi miljöministern och medarbetare för närvaron.

2014/15:27

27 februari

§ 2 Transport, telekommunikation och energi

Statsrådet Ibrahim Baylan

Återrappport från möte i Europeiska unionens råd för transport, telekommunikation och energi den 9 december 2014

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för transport, telekommunikation och energi den 5 mars 2015

Anf. 61 ORDFÖRANDEN:

Vi välkomnar energiministern och medarbetare.

Det handlar om TTE-rådet. Jag undrar först och främst om ministern har någon muntlig återrapportering från mötet den 9 december utöver det vi har fått skriftligt.

Anf. 62 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Ordförande! Ni har fått en skriftlig rapport. Finns det frågor kan jag försöka svara på dem, och vill ni ha en mer utförlig rapportering kan jag försöka komma med det också.

Anf. 63 JOHAN HULTBERG (M):

Herr ordförande! När det gäller punkt 4, 2030-ramverket för klimat och energi, lyfte Sverige, vad jag förstår, mycket att EU ska vara nummer ett när det gäller förnybar energi. Man tryckte hårt på förnybar energi och energieffektivisering. Lite senare i återrapporten står det att några andra medlemsländer ansåg att huvudfokus bör vara att uppnå klimatmålet.

Då blir man lite nyfiken. Uttryckte inte Sverige uppfattningen att just klimatmålet bör vara övergripande huvudfokus?

Anf. 64 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Svaret på den frågan är att det inte finns någon motsättning mellan dessa två. Tvärtom är en grundförutsättning för att vi ska kunna nå klimatmålen att vi har mer investeringar i förnybart och naturligtvis också utnyttjar den potential som finns i energieffektivisering, särskilt inom en rad EU-länder där det i dag formligen läcker både värme och energi.

Anf. 65 ORDFÖRANDEN:

Vi går vidare till punkt 4, Energiunionen. Vi hade en diskussion om den med miljöministern när det gäller de klimatpolitiska aspekterna.

Anf. 66 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Herr ordförande! Under denna punkt förväntas kommissionen presentera sitt meddelande om energiunionen. Därefter följer en diskussion mellan ministrarna.

Som min kollega statsrådet Romson redan har nämnt är detta en av de främsta prioriteringarna för den nya kommissionen.

Grunden är, som säkert många av er känner till, ett förslag från Polen. Det i sin tur tror jag har påverkats mycket av den situation som vi har i östra Ukraina på grund av konflikten mellan Ryssland och Ukraina och annekteringen av Krim.

Det är klart att man måste ha full förståelse för att de länder i Europa som i dag har stora delar av sin energimix från rysk gas känner en oro och vill lyfta fram diskussionen inom Europeiska unionen för att trygga energiförsörjningen. I den meningen är det rimligt att kommissionen lyfter fram detta som en av sina främsta prioriteringar.

Detta meddelande som kommissionen nyligen presenterade kommer att diskuteras på energi- och miljørådet nästa vecka och kommer därefter att behandlas på Europeiska rådet den 19 och 20 mars. Sedan följer att TTE-rådet kommer att anta mer detaljerade slutsatser i juni.

I det meddelande som presenterades i förrgår adresseras nu utmaningen om fem områden, det som man kallar dimensioner. Försörjningstryggheten, som jag talade om inledningsvis, är en viktig del av det. Fullgörandet av inre marknaden, energieffektivisering, minskade klimatutsläpp samt forskning och innovation är de andra.

Kommissionens förslag tar sikte på det energisystem som man vill se 10–20 år framåt i tiden och som ska möjliggöra en övergång till ett hållbart samhälle. Kommissionen ser framför sig ett mer decentraliserat energisystem där traditionell fossil energi fasas ut och med aktiva konsumenter i centrum. Samtidigt betonas fortsatt försörjningstrygghet som

ska säkras via till exempel ny gasinfrastruktur, inte minst för att möta det latent hot som finns om att ett antal EU-länder inte kan försäkra sig om de gasleveranser från Ryssland som de är beroende av i dag.

Den energiunion man föreslår ska bygga på en europeisk sammankopplad inre energimarknad.

Meddelandet innehåller ett antal förslag till åtgärder och en handlingsplan med kommande initiativ från kommissionen. Några initiativ är väntade sedan länge, till exempel planerad översyn av en rad energieffektiviseringsdirektiv.

Som en följd av uppgörelsen från oktober om klimat- och energiramverk till 2030 följer också en översyn av förnybarhetsdirektivet.

På försörjningstrygghetsområdet aviseras en översyn av gasförsörjningsförordningen och en översyn av beslutet om transparens vad gäller avtal som medlemsstater har med länder utanför Europeiska unionen.

Nya förslag som aviseras är till exempel en ny elmarknadsdesign och förstärkningen av de europeiska institutionerna på energiområdet. Dessutom föreslås ett särskilt system för uppföljning av energiunionen.

Ordförandeskapet har inför rådsmötet skickat ut tre frågor som ska leda diskussionen. De handlar om att identifiera de viktigaste åtgärderna för att avancera och utveckla energiunionen, vilka aspekter av energipolitiken som måste hanteras mer skyndsamt samt i vilka dimensioner som medlemsstaterna ser möjligheter för regionalt samarbete.

Eftersom energiunionen har presenterats så pass nyligen analyserar regeringen fortfarande kommissionens meddelande i detalj.

Regeringen tycker förstås att frågorna om energieffektivisering och ökad användning av förnybar energi har en central roll i EU:s framtida energipolitik, inte minst för att öka den centrala försörjningstryggheten.

Regeringen vill särskilt lyfta fram två områden för att avancera och utveckla energiunionen. Det första är värmesektorn. Det har hittills varit en ganska bortglömd fråga på EU:s dagordning. Då en stor del av den gas som används i Europa faktiskt används för att värma hus är det en viktig sektor att lyfta fram, både av klimatskäl och av försörjningstrygghetsskäl. I Sverige har vi en stor andel fjärrvärme. Omställningen av den sektorn från fossil till

förnybar har kunnat ge positiva effekter på klimatutsläppen men har också lett till minskat oljeberoende och stärkt vår försörjningstrygghet.

Enligt kommissionen skulle satsningar på till exempel bränslebyte och fjärrvärmesystem kunna genomföras snabbt, förbättra försörjningstryggheten och minska klimatutsläppen inom ett till två år.

Den andra frågan som regeringen ser anledning att lyfta fram är transportsektorn och behovet av utsläppsminskningar där. Sektorn är i dag i princip helt fossilbaserad och därmed en stor utmaning för att vi ska kunna nå våra klimatmål.

Europeiska rådet uppmanade i oktober kommissionen att ta fram en strategi för sektorn efter 2020. Det vill vi från regeringens sida stödja och betona behovet av.

Regeringen bedömer att det behövs en EU-politik för att ge en tydlig vägledning till branschen om vilken väg det är som gäller. I meddelandet framkommer att kommissionen till 2016 ska ta fram en strategi för transportsektorn. Det välkomnar vi från regeringens sida.

Anf. 67 FREDRIK MALM (FP):

Jag vill säga något i anslutning till den diskussion som vi hade med tidigare statsråd. Det är bra att statsrådet inledningsvis tar upp den ryska dimensionen av detta. Men det tydliggörs inte på något sätt i ståndpunkten. Det är därför viktigt att vi har med detta perspektiv. Europeiska unionen som helhet – medlemsstaterna, och Sverige mindre än andra – måste minska beroendet av olja och gas från Ryssland, inte minst mot bakgrund av de hot som vi har sett den här veckan om att så att säga stänga kranen till Ukraina.

Energiunionen är också viktig i detta perspektiv i och med att man måste kunna stärka infrastrukturen och stärka överföringskapacitet och annat i och med att det gör medlemsstaterna mindre sårbara för bilaterala påtryckningar från rysk sida. Det är det som är poängen i detta.

Dessutom handlar det inte bara om Ryssland. Det handlar också om att det låga oljepriset är en följd av att Opec inte vill minska sina kvoter för att kompensera för ett ökat utbud till följd av teknikskiftet i USA med frackning och så vidare och att Saudiarabien i praktiken vill skydda sina marknad-sandelar. Det innebär att vi relativt sett på oljesidan kommer att bli mer beroende av den typen av olja från Mellanöstern,

2014/15:27
27 februari

vilket också kan bli problematiskt på sikt. Det handlar alltså inte bara om att bli mindre beroende av vissa länder utan om att vi måste kunna minska vår efterfrågan på import av fossil energi som helhet.

Anf. 68 ORDFÖRANDEN:

Låt mig notera att Folkpartiet här representerar samtliga allianspartier.

Det som sägs här muntligen av statsråden är en del av regeringens ståndpunkt i de beslut som vi fattar.

Anf. 69 JOHAN HULTBERG (M):

Ordförande! Jag tackar statsrådet för föredragningen och inledningen. Vi saknar, precis som Fredrik Malm sa, detta perspektiv i den skriftliga ståndpunkten. Det är därför välkommet att statsrådet muntligen lyfter fram det här.

Jag skulle vilja ställa samma fråga till statsrådet Baylan som jag ställde till miljö- och klimatministern. Den handlar om det ramverk som regeringen vill se för energieffektivisering och förnybar energi. Miljöministern bad mig egentligen att föra denna diskussion mer med energiministern. Miljöministern lyfte fram att ramverket framför allt skulle handla om uppföljning av de målsättningar som EU har enats om vid Europeiska rådet. Kan energiministern säga någonting ytterligare om hur Sverige önskar att detta ramverk ska se ut?

Anf. 70 EMMA WALLRUP (V):

Jag undrar vad begreppet fullgörande av den inre marknaden innebär. Vi tror mycket på att man ska använda demokratiska styrmedel och att den inre marknaden så att säga inte ska ta över för mycket. Därför är jag lite nyfiken på vad som menas med detta begrepp.

Vänsterpartiet vill återigen trycka på att vi vill driva att det ska vara 100 procent förnybart till 2050.

Jag lyfte tidigare i diskussionen med miljöminister Åsa Romson fram att vi också i dessa sammanhang bör börja tala om vad forskningen säger om vad som behöver behållas i marken för att klara klimatmålen. Jag vill lyfta fram det här igen, så att vi har med detta i tankarna och kanske längre fram i diskussionen eftersom det inte har talats så mycket om detta som skulle behövas.

Anf. 71 PAVEL GAMOV (SD):

2014/15:27

27 februari

Herr ordförande! Jag tackar statsrådet för detta. Sverigedemokraterna vill, i likhet med vad vi gjorde i den diskussion som vi hade nyss inför miljörådet, såklart anmäla avvikande mening även här med hänvisning till att vi å det bestämdaste vänder oss emot en sådan energiunion. Vi ser det som ytterligare ett steg i en federalisering av unionen, och vi anser att respektive land ska kunna utforma sin egen energipolitik. För tids vinnande hänvisar jag helt enkelt till det som jag tog upp inför miljörådet. Nu har energiministern förvisso inte tagit del av det. Men jag har ändå några frågor till energiministern.

Anser energiministern att den här energiunionen kommer att leda till en federalisering av unionen och att det helt enkelt är ett ytterligare steg mot en federation där vi får Europas förenta stater? Delar statsrådet denna uppfattning?

Det talas här om att man ska rusta upp byggnader som inhyser faciliteter för energiframställning. Det innebär ökade bidrag till dessa länder på bekostnad av andra medlemsstater. Anser statsrådet att det är rimligt att till exempel Sverige står för andra länders energiförsörjning, som det i praktiken blir eftersom pengarna förmodligen kommer att tas från strukturfonderna? Menar statsrådet att det är en rimlig hållning?

Anf. 72 ROBERT HALEF (KD):

Ordförande! För protokollets skull vill jag instämma i det som Fredrik Malm sa om energiunionen, nämligen att det egentligen är en klimatsmart åtgärd att ha ett gemensamt mål och att hela Europeiska unionen går åt samma håll när det gäller mål och hur man ska se på den säkerhetspolitiska dimensionen när det gäller den framtida tillförseln av energi till EU. Det är viktigt. I dag har vi problem med ryssarna. Om det är något annat land som vi i framtiden inte känner oss trygga med kan det bli liknande problem. Det är därför bra att ha med detta i diskussionerna framöver.

Anf. 73 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Ordförande! Jag ska försöka gå igenom frågorna och synpunkterna en efter en. Jag ska börja med det som togs upp av Fredrik Malm, som jag förstår är talesperson för de borgerliga partierna i detta sammanhang.

Det är förstås helt riktigt att det inte bara handlar om Ryssland, även om det naturligtvis är det som är närmast och mest akut i detta sammanhang eftersom det ganska nyligen återupprepades hot om att stänga av gasen till Ukraina.

Ibland tar man saker som så självklara att man inte skriver ut dem. Men självklart är detta en viktig aspekt av detta.

Det gläder mig att kommissionen så pass starkt för fram att det inte bara handlar om åt vilket håll man skickar gas utan också om det finns andra möjligheter i detta läge. Det finns det. Det är därför som vi väljer att lyfta fram till exempel värmesektorn. I dag används mycket av den gas som vi importerar för att värma hus. Det finns andra modeller för det. Vi har på ganska kort tid kunnat visa att det går att förändra värmesektorn. Sverige har, från att ha haft en fossilberoende värmeproduktion, i dag nästan till hundra procent förnybart via framför allt restprodukter från skogen och en del annat. Det är därför som vi väljer att lyfta fram det. Vi kanske kan förtydliga ytterligare i underlaget att det är en viktig aspekt.

Det är självklart att detta inte bara handlar om Ryssland. Det handlar också om att vara beroende av olika fossila källor, vilket vi inte har något som helst intresse av.

Johan Hultberg hade några frågor om ramverket. Kommissionen ska återkomma till detta i höst. Men vi har tidigare fört fram att ett sådant ramverk bör vara förutsägbart och robust och inte leda till så mycket mer byråkrati än vad som är nödvändigt, så att vi inte får ett tungt system som inte åstadkommer det som vi vill utan snarare bara skapar mer byråkrati och hinder. Jag kommer att återkomma till detta, och kommissionen kommer att återkomma till det senare mer konkret.

Till Vänsterpartiets Emma Wallrup vill jag säga att det i grund och botten handlar om att anta gemensamma regler för hur denna marknad ska fungera. I dag är det som bekant väldigt olika. Framför allt när det gäller slutkundsmarknaderna är vi långt ifrån en gemensam marknad. Det ser lite bättre ut på grossistsidan.

Det är viktigt att EU har ett system där både gas och el kan flöda fritt och där vi gemensamt kan försäkra oss om att det finns en bra energiförsörjning för medborgarna i Europeiska unionen, gärna fri från beroende av utomstående län-

der såsom Saudiarabien, Ryssland och andra intressenter som har lyfts fram.

2014/15:27
27 februari

Detta skulle gynna det vi talade om, nämligen uppfyllandet av en ökad andel förnybart och mer energieffektivisering. Därmed skulle vi kunna nå upp till våra gemensamma åtaganden vad gäller klimatet. Jag ser fullgörandet av den inre marknaden som ett bra steg mot det snarare än ett hot mot det.

Sverigedemokraterna hade både en avvikande mening och några frågor. När det gäller frågan om federalisering är svaret nej. Det är ingen förändring av fördraget. Sveriges hållning är tydlig. Varje land förfogar över sin egen energimix. Det finns dock ett antal saker som vi kan och ska göra, och genom energunionen kan vi hjälpas åt att stärka den inre marknaden på detta område. Det tror vi gynnar oss alla. Det innebär dock inga förändringar i fördraget eller att det sker en federalisering av Europeiska unionen genom energunionen. Det är i alla fall vår uppfattning.

När det gäller finansiering är det framför allt den överenskommelse som man nådde i Europeiska rådet i oktober och de fonder som man där kom överens om som kommer att användas för detta. Det handlar alltså inte i detta läge om några ytterligare, nya fonder.

Anf. 74 ORDFÖRANDEN:

Det finns en avvikande mening anmäld av Vänsterpartiet och en oliklydande avvikande mening anmäld av Sverigedemokraterna. I övrigt finns det stöd för regeringens inriktning i denna fråga.

Vi går vidare till dagordningspunkt 5, Energiinfrastruktur.

Anf. 75 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Herr ordförande! Under denna dagordningspunkt väntas kommissionen ge en uppdatering om utveckling och prioriteringar för utbyggnad och sammanlänkning av EU:s energiinfrastruktur följt av en diskussion mellan ministrarna.

Det lettiska ordförandeskapet har i underlaget inför mötet förberett tre frågor som är tänkta att ligga till grund för diskussionen. Frågorna handlar om åtgärder för att främja implementeringen av en gränsöverskridande energimarknad, hur regionalt samarbete kan underlätta uppfyllandet av 10-

procentsmålet och hur investeringsklimatet kan förbättras inom energimarknaden.

Huvudfrågan om behovet av tillräcklig energiinfrastruktur har stått högt på EU-agendan under flera års tid. Förra året kom den ytterligare i fokus på grund av utvecklingen mellan Ryssland och Ukraina.

För många länder är tillräcklig infrastruktur en förutsättning för försörjningstrygghet. Ett vanligt exempel är att man vill skapa nya tillförselvägar för gas för att bryta ensidiga beroenden. I många länder klarar marknaden inte att bygga den infrastruktur som krävs. Därför har det uppstått en diskussion om EU:s stöd till energiinfrastruktur.

För att stödja utvecklingen av energiinfrastruktur har en rad åtgärder vidtagits. Europeiska rådet har kommit överens om att ingen medlemsstat ska vara isolerad från EU:s el- och gasnät efter utgången av detta år.

Sedan ungefär två år tillbaka finns även en EU-förordning på plats som brukar kallas infrastrukturförordningen. Inom ramen för denna förordning underlättar man etablering av vissa prioriterade energiinfrastrukturprojekt.

Knutet till energiinfrastrukturförordningen finns även en fond, fonden för ett sammanlänkat Europa, med finansieringsstöd för vissa av de prioriterade projekten. Detta stöd tilldelas bara ett fåtal projekt som måste uppfylla vissa kriterier. Det är projekt som inte kommer till stånd med marknadens hjälp men som bedöms vara av stor nytta för till exempel försörjningstryggheten eller för fullbordandet av den inre marknaden.

För det lettiska ordförandeskapet är frågan om investeringar i energiinfrastruktur mycket prioriterad. I TTE-rådet kommer ministrarna därför att diskutera prioriteringar på området och hur de ser på utvecklingen.

När det gäller investeringar i energiinfrastruktur har regeringen tre övergripande utgångspunkter som också bli vår ingång i svaren på ordförandeskapets frågor.

För det första anser vi att investeringarna ska ligga i linje med EU:s energi- och klimatmål. För det andra menar vi att investeringarna ska utgå från det verkliga underliggande behovet på marknaden. För det tredje anser regeringen att en gemensam europeisk elmarknad bör eftersträvas, men då måste de marknader som integreras vara väl fungerande.

Ordförande! Jag tackar ministern för dragningen. Även på denna punkt finns det anledning att återkomma till säkerhetsperspektivet. I sista stycket i regeringens förslag till svensk ståndpunkt står det att fokus bör ligga på elsektorn av hållbarhetsskäl.

Vi går inte emot detta, men med tanke på den diskussion som har varit tidigare och den uppkomna situationen, som inte förväntas avta i det närmaste, bör även de säkerhetspolitiska perspektiven finnas med. Det bekräftade även vice statsministern tidigare genom att säga att det var en självklar dimension att ta med.

Vi tycker att det här är ett perspektiv som rimligen borde finnas med i den svenska ståndpunkten under detta stycke.

Anf. 77 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Tack, statsrådet! Även här vill Sverigedemokraterna anmäla avvikande mening. Vår inställning är att varje land självt ska ansvara för utformningen av sin infrastruktur och göra bedömningen vilka behov som finnas för diversifiering, marknadskopplingar med mera. Detta kan givetvis ske i samarbete med andra länder som har identifierat samma behov, men det ska då vara en överenskommelse om finansiering mellan just de länderna utan någon som helst form av EU-finansiering vare sig via existerande strukturfonder eller kommande sådana.

Vi vänder alltså oss emot det EU-stöd som det talas om här och som tidigare talare varit inne på och som statsrådet dessutom redogjorde för. Med anledning av det anmäler vi avvikande mening även på denna punkt.

Anf. 78 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Beträffande det Hans Rothenberg tog upp kan vi givetvis lägga till något för att förtydliga. Jag tyckte att det framkom i min inledning att det finns en oro för det som sker och som återkommer varje vinter, men vi kan lägga till ytterligare en skrivning om just säkerhetsperspektivet.

Det är dock viktigt att framhålla det jag upplever att det har funnits en stor samsyn om i riksdagen, nämligen att vi inte plötsligt under en akut kris gör saker som inte är förenliga med de långsiktiga målen som finns för unionen vad gäller klimatssamarbetet, förnybart och energieffektivisering.

Tvärtom måste vi se att det på infrastruktursidan finns en hel del som vi kan göra som både säkrar försörjningstryggheten och är väl i samklang med de långsiktiga mål vi har.

Låt mig för Sverigedemokraternas Pavel Gamov framhålla att Sverige är ett land som förfogar över sin infrastruktur. EU kör inte över länder som inte vill ha en eller annan sorts infrastruktur, oavsett om det råkar gälla gas eller ledningar för elöverföring. Detta är något som varje land är involverat i.

Det finns dock ett antal länder som i dag behöver stöd för att kunna koppla ihop sig vad gäller energisystem. Det har vi ställt oss bakom tidigare, och vi tycker att de fonderna ska finnas kvar.

Anf. 79 BÖRJE VESTLUND (S):

Jag har två frågor. Den ena är enkel att svara på medan den andra kanske inte är lika enkel.

Den svåra frågan gäller marknadsinförandet av energi runt om i Europa. En del har gjort det medan andra inte har gjort det. Det är bra att sammankoppla marknaderna till en gemensam marknad, men problemet är att vi har kommit olika långt. Hur ser situationen ut där?

Den enkla frågan ställer jag med anledning av den diskussion som har varit om säkerhetspolitiska aspekter. Jag delar dessa synpunkter. Men kommer inte detta att behandlas även på ett utrikesministermöte? Energifrågor ur säkerhetspolitisk aspekt brukar återkomma där med jämna mellanrum. Men man kanske inte har bestämt det än. Är det någon som vet?

Anf. 80 ORDFÖRANDEN:

Jo, det ska upp på GAC. Även Europeiska rådet ska anta slutsatser om det.

Anf. 81 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Herr ordförande! Inriktningen om en gemensam marknad är tydlig, men som Börje Vestlund lyfter upp är det lättare sagt än gjort.

Olika system införs nu i ett antal europeiska länder. Vi känner alla till inmatningstarifferna som Storbritannien inför och som de anser är i enlighet med marknadsmekanismerna, alltså att det är en marknad. Det kan förstås diskuteras. Vi känner också till diskussionerna om kapacitetsmekanismer. Det diskuteras inte minst i Tyskland.

Det faktum att vi har ett meddelande från kommissionen om en energiunion gör att vi kanske kan börja fånga in denna diskussion och få något slags fason på den. Annars är risken ganska stor, särskilt under pressen av den ryska krisen, att varje land hittar på egna system eftersom energi och energitillförsel är essentiellt i varje utvecklat samhälle.

När det gäller grossistdelen av marknaden har vi kommit ganska långt, men vad gäller slutkundsdelen återstår mycket arbete. Grundinriktningen ska vara att få till stånd en gemensam marknad, och det bör vi hålla fast vid.

Anf. 82 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens inriktning i denna fråga med en avvikande mening anmäld av Sverigedemokraterna.

Har ministern några muntliga kommentarer till dagordningspunkt 6, Övriga frågor?

Anf. 83 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Herr ordförande! Energiministrarna kommer att informeras om två frågor. Vi kommer att få en uppdatering om implementeringen av den försörjningstrygghetsstrategi som kommissionen presenterade i somras. Som bekant presenterades strategin efter förra vinterns och vårens oroligheter i vårt närområde, det vill säga Ryssland–Ukraina, och en ökande oro för avbrott av energileveranserna till EU.

Snart har innevarande vinter passerat, och ordförandeskapet och kommissionens kommer därför att uppmärksamma oss på de framsteg som har gjorts på detta område.

Det var det ena. Det andra handlar om att den tjeckiska delegationen väntas ta upp frågan om framtiden för det europeiska forumet för kärnkraft och informera inför forumets möte i maj. Forumet är ett diskussionsforum, och jag tror att vi hade det uppe när jag var här senast. Kommissionen har tidigare föreslagit det ska gå upp i det bredare Berlinforumet, som även inkluderar andra branscher. Det kan nog komma upp ytterligare en diskussion om att behålla det som det är.

Det är dessa två frågor som kommer upp.

Anf. 84 ORDFÖRANDEN:

Jag tackar energiministern med medarbetare för närvaron.

§ 3 Konkurrenskraft (inre marknaden och industri)
Statssekreterare Eva Lindström
Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för
konkurrenskraft den 4–5 december 2014
Information och samråd inför möte i Europeiska un-
ionens råd för konkurrenskraft den 2–3 mars 2015

Anf. 85 ORDFÖRANDEN:

Då välkomnar vi statssekreterare Eva Lindström som i dag ersätter näringsminister Damberg. Vi har kommit fram till konkurrenskraftsrådet. Statssekreterarens dagordningspunkter är punkterna 4, 5 och 6. Sedan kommer statsrådet Hellmark Knutsson att föredra övriga dagordningspunkter, punkterna 7–9.

Först undrar jag om det finns någon muntlig återrapport under ert ansvarsområde från mötet den 4 och 5 december utöver det som vi har fått skriftligt.

Anf. 86 Statssekreterare EVA LINDSTRÖM:

Det har ju skickats över en skriftlig rapportering, men jag kan kort bara lämna några muntliga kommentarer.

Vid det här mötet representerades Sverige av statssekreterare Oscar Stenström. Som första dagordningspunkt under rubrik ”Förstärkning av den inre marknaden” genomfördes en riktlinjedebatt där den nya kommissionen presenterade sina prioriteringar följt av en bordsrunda.

Därefter antogs förslag till slutsatser med enhällighet på det område som kallas för smart lagstiftning. Rådet fick därefter tillfälle att ta upp flera tullfrågor genom att man antog slutsatser om riskhantering på tullområdet.

På industrisidan antogs rådsslutsatser efter en diskussionsrunda mot bakgrund av kommissionens arbete med agenda för tillväxt och jobb och hur en samordning mellan olika rådskonstellationer bäst bör ske för att stärka EU:s konkurrenskraft. Även på det området – turism – antog rådet ordförandens förslag till slutsatser med enhällighet.

På inre marknadssidan antog rådet en allmän inriktning avseende förslaget till paketresedirektiv och förslag till förordning om linbaneanläggningar. Rådet antog också en

allmän inriktning för förslaget om förordning om personlig skyddsutrustning.

Under dagordningspunkten Övriga frågor informerade det italienska ordförandeskapet om förhandlingsläget med Europaparlamentet när det gäller förslag till förordning om konsumentprodukter och säkerhet.

Slutligen informerade det kommande lettiska ordförandeskapet om sitt arbetsprogram.

Det var en kort återrapportering.

Anf. 87 ORDFÖRANDEN:

Då går vi över på dagordningspunkt 4, EU:s inre marknad.

Anf. 88 Statssekreterare EVA LINDSTRÖM:

Under dagordningspunkterna 4 a och b har det lettiska ordförandeskapet aviserat en presentation och en efterföljande policydiskussion i ett inre marknads perspektiv utifrån den årliga tillväxtöversikten 2015 samt den tredje pelaren i den europeiska investeringsplanen.

Inför detta har Coreper fastställt frågor som ska vägleda policydiskussionen under denna dagordningspunkt. Frågorna tar sikte på vilka som är de viktigaste områdena för det fortsatta arbetet med att stärka den inre marknaden och vilka frågor som ska tas upp i den kommande strategin för varor och tjänster samt den digitala inre marknadsstrategin. Mot bakgrund av dessa frågor avser regeringen att lyfta fram följande.

Vad gäller inre marknadsstrategin för varor och tjänster är arbetet med borttagande av kvarvarande hinder på tjänstemarknaden och ett stärkande av principen om ömsesidigt erkännande centrala frågor.

Även ett snabbt och effektivt genomförande av yrkeskvalifikationsdirektivet för att öka personers fria rörlighet och möjlighet att få sin yrkesexamen erkänd i en annan medlemsstat är prioriterat.

Ett fortsatt arbete med att säkerställa att EU blir bättre på att tillvarata digitaliseringens möjligheter som ju är gränslösa till sin natur är också av största vikt. Det är väl bara att konstatera att digitaliseringen genomsyrar alla delar av ekonomin i dag, och den medför fördelar för alla typer av företag, oavsett sektor. Det är en central fråga att säkra sven-

2014/15:27
27 februari

ska företags möjlighet att nå ut på den europeiska marknaden och kunna bli konkurrenskraftiga i ett bredare internationellt perspektiv.

Den kommande digitala inre marknadsstrategin bör att ett brett näringslivsfokus och bidra till att ta bort hindren för den fria rörligheten på den inre marknaden och anpassa EU:s regelverk till den digitala ekonomin.

Åtgärder bör även vidtas på nationell nivå och på EU-nivå för en fördjupad och rättvis inre marknad. EU bör sträva efter såväl ekonomiska som sociala framsteg.

Regeringen avser även att understryka vikten av att kommissionen i sina kommande strategier presenterar ambitiösa och konkreta förslag som är väl underbyggd och som föregås av konsekvensanalyser och också konsultationer med berörda aktörer. Det är även av vikt att utvecklingen av den inre marknaden inklusive den digitala marknaden sker med öppenhet mot omvärlden.

Det är vad vi tänker framföra.

Anf. 89 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Tack, statssekreteraren! När det gäller punkt b vill vi i Sverigedemokraterna anmäla avvikande mening. Vi är helt emot investeringsplanen, och det har vi tidigare deklarerat i nämnden. Vi betraktar strukturfonden som ska införas, Efsi, mer eller mindre som ett luftslott som dessutom innehåller väldigt stora risker.

Vi är också kritiska till alla förslag som nu lyfts fram och som syftar till en ökad federalisering av unionen. Vi anser inte att vare sig lagstiftning, energiförsörjning eller transportsektorn är något som ska harmoniseras inom EU, även om syftet, som i det här fallet, påstås vara att förbättra investeringsklimatet.

Vi anser snarare att det kan vara positivt för investeringsklimatet att medlemsstaterna har olika konkurrensfördelar gentemot varandra. Om kommissionen dessutom verkligen strävar efter att förenkla regelverk är det synnerligen olämpligt att då reglera ännu mer på dessa områden.

Vi har även en avvikande mening under punkt c. Vi anser inte heller att en ökad europeisk integration på den inre marknaden i alla avseenden ligger i Sveriges intresse. Vi vänder oss emot skrivelserna om till exempel den inre marknaden för energi och i synnerhet om att fokus ska ligga

på att en fungerande inre marknad ska fortsätta att hanteras just inom ramen för den europeiska planeringsterminen. För övrigt anser vi att både EPT och CSR ska avskaffas.

Med anledning av detta anmäler vi avvikande mening.

2014/15:27

27 februari

Anf. 90 EMMA WALLRUP (V):

Jag vill ställa en fråga om borttagandet av hinder på inret-jänstemarknaden. Hur är det relaterat till arbetsrätten, till exempel inom byggindustrin och byggtjänstesektorn? Hur ser man på det, och kommer det att föras någon diskussion i samband med detta?

Anf. 91 Statssekreterare EVA LINDSTRÖM:

Regeringen värnar den fria rörligheten och EU:s inre marknad. Samtidigt menar vi att den social dumpning och missbruk av den fria rörligheten inte ska accepteras. Kommissionens ordförande Juncker har också uttryckt att det måste säkerställas att social dumpning inte har någon plats i unionen. Kommissionen kommer att presentera ett paket om arbetskraftens rörlighet i slutet av 2015. Ordning och reda på arbetsmarknaden är ju någonting som är en prioriterad fråga för regeringen. Mot den bakgrunden avser regeringen att följa frågan noggrant.

Anf. 92 ORDFÖRANDEN:

Då finner jag att det finns stöd för regeringens inriktning när det gäller punkt 4 a och b med avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna.

Då går vi vidare till dagordningspunkt 4 c.

Anf. 93 Statssekreterare EVA LINDSTRÖM:

Då handlar det om utkast till rådets slutsatser. Den aktuella dagordningspunkten behandlar rådsslutsatserna om den inre marknaden som ska antas av konkurrenskraftsrådet den 2 mars.

Rådsslutsatserna ligger väl i tiden, givet att kommissionen har aviserat att man ska presentera flera nyckeldokument under 2015, bland annat en ny inre marknadsstrategi för varor och tjänster, en strategi för den digitala inre marknaden och en rapport om principen för ömsesidigt erkännande.

De aktuella rådsslutsatserna kan ge kommissionen viktig vägledning inför utarbetandet av dessa kommande nyckeldokument.

Den nya inre marknadsstrategin och det digitala paketet kommer att vara mycket viktiga i det fortsatta arbetet med att fördjupa den inre marknaden, något som också det lettiska ordförandeskapet har betonat. Det är särskilt viktigt även i ljuset av att Sverige för närvarande arbetar med att ta fram en ny exportstrategi i syfte att öka avsättningen av svenska varor och tjänster, bland annat på EU:s inre marknad.

Sveriges prioriterade mål om att ta bort hinder på tjänstemarknaden, att anpassa regelverket till den digitala utvecklingen och förbättra styrningen på den inre marknaden är omhändertagna i rådsslutsatserna. Eftersom innehållet i slutsatserna stämmer väl överens med svenska prioriteringar planerar regeringen att ge stöd till slutsatserna och att arbeta för att dessa används som vägledning för kommissionens framtagande av den nya inre marknadsstrategin och det digitala paketet.

Anf. 94 HANS ROTHENBERG (M):

Jag skulle vilja ställa en fråga. Regeringen vill att Sverige betonar vikten av ambitiösa, konkreta förslag, särskilt när det gäller tjänsteområdet.

Menar regeringen att även välfärdstjänster är inbegripna i begreppet tjänsteområdet?

Anf. 95 Statssekreterare EVA LINDSTRÖM:

Om jag förstår saken rätt kan medlemsstaterna delvis själva bestämma vilka tjänster som ska inkluderas. Det här har regeringen ännu inte tagit ställning till.

Anf. 96 HANS ROTHENBERG (M):

Det kan mycket riktigt delvis bestämmas av medlemsstaterna. Men det här handlar ju också om vilken syn regeringen har på vad man menar med tjänsteområdet. Om regeringen anser att även välfärdstjänster kan inbegripas i detta, har vi ingen anledning att ha någon synpunkt på det. Men om regeringen inte anser det vill vi anmäla en avvikande mening där vi lägger till att just tjänsteområdet inbegriper även välfärdstjänster.

Anf. 97 BÖRJE VESTLUND (S):

Då måste jag fråga statssekreteraren. I tjänstedirektivet görs det ett antal undantag. Är det meningen att tjänstedirektivet ska omförhandlas vid mötet? Eller är det något annat

som kommer? Det skulle bli väldigt konstigt, och vad skulle i så fall komma från många andra länder? Det är min fråga.

Det här har vid något tillfälle varit uppe förut, och då har man inte varit beredd att förhandla om hela tjänstedirektivet.

Anf. 98 Statssekreterare EVA LINDSTRÖM:

Tanken är ju inte att tjänstedirektivet ska förhandlas om – inte alls.

Anf. 99 ORDFÖRANDEN:

Då tolkar jag svaret som att välfärdstjänster inte ingår. Hela Alliansen har en avvikande mening.

Då finner jag att det finns en avvikande mening anmäld från Moderaterna, Folkpartiet, Centern och Kristdemokraterna där de vill att regeringen i sin ståndpunkt lägger till att det skulle öppnas för även välfärdstjänsterna inom tjänstesektorn, men den ståndpunkten är i minoritet. Jag finner därför att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i denna fråga.

Anf. 100 PAVEL GAMOV (SD):

Vi hade också en avvikande mening.

Anf. 101 ORDFÖRANDEN:

Just det. Ni hade en avvikande mening, men med annorlunda innehåll.

Då kan vi gå vidare till dagordningspunkt 5, EU:s industriella konkurrenskraft.

Anf. 102 Statssekreterare EVA LINDSTRÖM:

Punkt 5 b handlar om industripolitiken inom den framtida strategin för den digitala inre marknaden.

Vi mötet den 2 mars avser konkurrenskraftsrådet att hålla en diskussion om konsekvenserna för industrin och industripolitiken till följd av den kommande strategin om den digitala inre marknaden. Diskussionen ska inledas med en presentation från kommissionen, och ordförandeskapet har presenterat ett underlag med frågor.

Fokus ligger på vad EU och medlemsstaterna kan göra för att främja företagets tillgång till digitala verktyg och öka entreprenörskapet.

Regeringen föreslår att Sverige kan framföra att vi är positiva till att digitaliseringen ökar i företagen och att de

2014/15:27

27 februari

effekter som kan komma därifrån är mycket positiva för ekonomin. Digitaliseringen behöver komma till nytta för alla typer av företag, oavsett sektor. Vidare är det viktigt att EU och medlemsstaterna arbetar för att främja detta.

Den kommande strategin för den digitala inre marknaden bör ha ett brett näringslivsfokus, bidra till att ta bort de hinder som finns på den inre marknaden samt se till att regelverken är anpassade för den digitala ekonomin.

Regeringen välkomnar en strategi med ambitiösa och konkreta förslag till åtgärder samt öppenhet mot omvärlden.

Det är vidare angeläget att fortsätta arbetet med att främja innovation, entreprenörskap och nyföretagande på alla områden samt att stödja utvecklingen av kunskapsintensiva företag. Dessutom är det viktigt att fortsätta arbetet med att öka tillgången till kapital i medlemsstaterna. Offentliga medel kan komplettera privat kapital för företag i tidiga skeden.

Anf. 103 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Tack, statssekreteraren! Jag tänker inte anmäla avvikande mening. Däremot har vi en synpunkt.

Det finns två aspekter av den digitala inre marknaden som regeringen inte tycks ta hänsyn till.

Den ena aspekten handlar om finansieringen. Vi menar att svenska skattebetalare inte har något intresse av att genom EU:s budget få betala för en ökad digitalisering i länder som inte är redo för det. Till exempel kan det här förslaget leda till att EU ska bidra till 3G-master i Rumänien. Jag förstår inte varför det skulle ligga i svenska skattebetalares intresse att bekosta något sådant.

Den andra aspekten handlar om nätneutraliteten. Sverigedemokraterna anser att regeringen bör lyfta fram möjligheten att på nätet nå fram till slutanvändaren, att det ska vara lika för alla oavsett möjlighet att betala för detta. Vi kanske får anledning att återkomma till just nätneutraliteten senare på dagordningen, men jag vill också lyfta fram den på den här punkten.

Vi har ingen avvikande mening, däremot en synpunkt till regeringen.

Anf. 104 Statssekreterare EVA LINDSTRÖM:

Paketet har inte kommit ännu, så vi vet inte exakt vad det kommer att innehålla.

2014/15:27

27 februari

Anf. 105 ORDFÖRANDEN:

Då finner jag vad gäller dagordningspunkterna 5 a och 5 b att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 6, Övriga frågor.
Finns det några kommentarer från statssekreteraren utöver det skriftliga underlaget?

Anf. 106 Statssekreterare EVA LINDSTRÖM:

Jag kan svara på eventuella frågor.

Jag har förstått att den första punkten, om det europeiska varumärkessystemet, har försvunnit från dagordningen.

Anf. 107 ORDFÖRANDEN:

Det stämmer med den information som vi har fått.

Anf. 108 HANS ROTHENBERG (M):

När det gäller uppdateringen av småföretagsakten välkomnar regeringen presentationen – det gör även vi från oppositionen – men skriver att inget svenskt inlägg är påkallat. Vi skulle vilja skicka med att den svenska regeringen bör driva på att tidigare beslut och ambitioner inom Small Business Act ska genomföras, så att det inte blir som med Single Market Act 1 och 2 och Small Business Act, att man har en ståndpunkt som sedan i stora delar inte blir genomförd, utan att man går vidare, uppdaterar och gör någonting annat.

Vi utgår från att regeringen kommer att göra ett inlägg om att tidigare beslut ska följas upp.

Anf. 109 Statssekreterare EVA LINDSTRÖM:

Regeringen föreslår att Sverige ska välkomna presentationen.

När det gäller First Single Act är åtgärderna redan genomförda, så det är ingenting som är hängande kvar där.

Anf. 110 ORDFÖRANDEN:

Det är som sagt en information från kommissionen. Vi får väl se vad de säger och kan sedan avgöra om vi behöver agera utifrån det.

2014/15:27
27 februari

Tack så mycket för informationen! Vi tackar
statssekreteraren med medarbetare för närvaron.

§ 4 Konkurrenskraft (forskning)

Statsrådet Helene Hellmark Knutsson

**Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för
konkurrenskraft den 4–5 december 2014**

**Information och samråd inför möte i Europeiska un-
ionens råd för konkurrenskraft den 2–3 mars 2015**

Anf. 111 ORDFÖRANDEN:

Nu har vi statsrådet Helene Hellmark Knutsson med medarbetare här. Vi har klarat av dagordningspunkterna 4–6 med statssekreterare Lindström. Men om ministern har några punkter under sitt ansvarsområde att återrapportera om utöver det skriftliga får hon gärna ta till orda.

Anf. 112 Statsrådet HELENE HELLMARK
KNUTSSON (S):

Jag har inget att återrapportera utöver det skriftliga.

Anf. 113 ORDFÖRANDEN:

Då kan vi gå direkt in på dagordningspunkt 7, Hållbara kontakter som kompletterar varandra, mellan åtgärder som främjar innovation och de som frigör Europas potential för tillväxt inom det europeiska forskningsområdet.

Anf. 114 Statsrådet HELENE HELLMARK
KNUTSSON (S):

Det är riktlinjedebatter som vi ska hålla i KKR om de här frågorna.

Den första riktlinjedebatten rör åtgärder som främjar innovation och forskning i investeringsplanen, den så kallade Efsi. Diskussionsunderlaget tar upp hur forskning och innovation ska kunna få bäring på investeringsplanen, men det är fortfarande oklart hur forskningsprojektet ska finansieras med medel i investeringsplanen. Här avser regeringen att framföra att vi kräver ett förtydligande av hur projekturvalen ska ske. Eftersom man tar medel från Horizon 2020 är det viktigt att de finansierar just forsknings- och innovationsprojekt.

Den slutgiltiga förhandlingen och antagandet sker i Ekofin när det gäller investeringsplanen. Det är ändå

regeringens avsikt att redan under riktlinjedebatten vara klar med att vi vill ha förtydligande av projekturval och kriterier.

Anf. 115 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Tack, statsrådet! Jag ska fatta mig kort. Sverigedemokraterna är tydligt emot investeringsplanen över huvud taget, vilket vi deklarerat ett antal gånger, både i dag och tidigare i nämnden. Det gäller även att projekt inom forskning och innovation ska finansieras inom ramen för investeringsplanen. Självfallet är vi också emot att det här konkretiseras genom lagstiftningsförslag.

Med denna principiella hållning vill jag anmäla avvikande mening på den här punkten.

Anf. 116 BETTY MALMBERG (M):

Herr ordförande! Tack, ministern, för informationen om regeringens ställningstagande!

Vi från Moderaterna delar ministrarnas syn på frågeställningarna och tycker att det är viktigt att det tydliggörs att investeringarna ska syfta till att stödja forskning, utveckling och innovation.

Däremot uppfattar vi, när vi läser de ståndpunkter som är utsända inför mötet, att regeringen har en mycket svag syn på detta. Man talar till exempel om att vi bör efterfråga ett klargörande, likaså att projekt ska stödja EU 2020 till exempel vad gäller forskning och utveckling.

Mot bakgrund av det som ministern säger i dag skulle jag vilja fråga: Skulle ni kunna gå med på att tydliggöra skrivningarna med ståndpunkten att Efsi ska stödja svensk forskning och utveckling?

Anf. 117 Statsrådet HELENE HELLMARK
KNUTSSON (S):

Förhandlingar pågår om Efsi, och de går framåt. Även om jag inte kan redogöra för alla detaljer i förhandlingarna har det sagts att det kommit in skrivningar om forskning och innovation och att det finns ett starkt stöd för dem. I diskussionen på förra KKR var det också flera medlemsstater som tryckte på det. Därför ser vi att det går framåt.

Med den linje som regeringen förespråkar, som jag tycker är tydlig, för det är ett förtydligande som krävs, tror jag att vi kommer att göra ett bra inspel från KKR.

Anf. 118 BETTY MALMBERG (M):

Herr ordförande! Saken är den att jag lyfte fram dessa frågor i samband med att statssekreteraren var på besök i utskottet och hade därmed hoppats att regeringen ämnade tydliggöra sina ståndpunkter. Men vi från Moderaterna och Alliansen anser att det är viktigt att det också framgår av texten i de svenska ståndpunkterna och vill därför anmäla en avvikande mening.

Som ministern säger står det i bakgrundsmaterialet att många medlemsstater har efterlyst detta, och även kommissionär Moedas säger att de 2,7 miljarder euro som tas ska betraktas som komplementära pengar till forskning och innovation.

Därför är vårt förslag till ståndpunkt att investeringar som Efsi finansierar ska ha koppling till forskning och utveckling av hög kvalitet, vilket också påtalas, samt bland annat stimulera till ökad mobilitet bland forskare inom unionen. Projekt som Efsi finansierar ska motsvara ett verkligt mervärde för Europeiska unionen. Regeringen bör motverka skrivningar som går i riktning mot öronmärkning av medel för vissa regioner.

Anf. 119 ORDFÖRANDEN:

Då vill jag först höra med ministern om detta är en avvikande mening eller om det finns en samsyn.

Anf. 120 Statsrådet HELENE HELLMARK KNUTSSON (S):

Jag upplever att det finns en samsyn om det här. Det är också saker som jag kommer att föra fram i anförandet. Jag kommer att trycka på vikten av individerna och mobiliteten och även att pengar inte ska öronmärkas för regioner eller vissa sektorer, så, ja, jag tycker att det finns en samsyn om de här frågorna.

Anf. 121 ORDFÖRANDEN:

Anser Alliansen att svaret indikerar samsyn eller vidhåller ni er avvikande mening?

Anf. 122 JOHAN HULTBERG (M):

Jag har en enkel fråga till statsrådet: Ställer regeringen sig bakom de tre punkter som Betty Malmberg redogjorde för? Om svaret är ja på frågan har vi ingen avvikande mening, men är svaret nej på frågan har vi det.

Anf. 123 Statsrådet HELENE HELLMARK
KNUTSSON (S):

Jag måste säga att jag tycker att det finns en samsyn om våra ståndpunkter som jag har redogjort för. Jag måste nog få lite mer klarhet i exakt vad det är som man vill ändra på, för de tillägg som togs upp är just det som jag ämnar framföra och som regeringen står bakom.

Anf. 124 ORDFÖRANDEN:

Då föreslår jag att Betty Malmberg läser upp den avvikande meningen en gång till, så kan ministern ta ställning till om texten är acceptabel. I så fall finns en samsyn.

Anf. 125 BETTY MALMBERG (M):

Texten, som är förslag till ståndpunktsändringar, lyder: Investeringar som Efsi finansierar bör ha koppling till forskning och utveckling av hög kvalitet samt bland annat stimulera till ökad mobilitet bland forskare inom unionen. Projekt som Efsi finansierar ska motsvara ett verkligt mervärde för Europeiska unionen. Regeringen bör motverka skrivningar som går i riktning mot öronmärkning av medel för vissa regioner.

Anf. 126 Statsrådet HELENE HELLMARK
KNUTSSON (S):

Då uppfattar jag att vi har en samsyn om detta.

Anf. 127 ORDFÖRANDEN:

Den samsynen delas av Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet.

Sverigedemokraterna har en avvikande mening, men delar ni övriga partiers syn när det gäller denna förändring, eller vill ni ha en avvikande mening från det beslut som vi nu fattar gemensamt?

Anf. 128 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Vi har en avvikande mening vad gäller investeringsplanen generellt, men när det gäller den här ändringen har vi inte någon avvikande mening.

2014/15:27

27 februari

Anf. 129 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att nämnden enhälligt har beslutat om detta tillägg till regeringens ståndpunkt, som regeringen dessutom har anslutit sig till. Det finns i övrigt stöd för regeringens här redovisade inriktning samt en avvikande mening från Sverigedemokraterna vad gäller både punkt a och punkt b. Eller var det kanske bara punkt b?

Anf. 130 PAVEL GAMOV (SD):

Det gäller punkt b.

Anf. 131 ORDFÖRANDEN:

Då har vi redogjort för det.

Vi går vidare till dagordningspunkt 8, Frigörande av Europas digitala potential.

Anf. 132 Statsrådet HELENE HELLMARK
KNUTSSON (S):

Det här är den andra riktlinjedebatten. På svenska har den en ganska poetisk rubrik, nämligen ”Mot en blomstrande datadriven ekonomi”. Det är en väldigt viktig och angelägen fråga för hela forskningssamhället i Sverige. Det handlar om de förutsättningar och möjligheter som skapas av digitaliseringen, om hur forskning och innovation kan vinna på en framgångsrik digital ekonomi och om att säkerställa tillgången till data, infrastruktur, digital kompetens och alla tillhörande tjänster.

Här finns det ett antal utmaningar som regeringen avser att föra fram. Den största utmaningen är att ge forskare de stödjande e-infrastrukturer som de behöver men också tillräckligt avancerat användarstöd. Det gäller alltså att se till att vi har kompetens på det här området.

Man behöver också se till att forskningsperspektivet beaktas då man diskuterar de övergripande prioriteringarna inom ramen för den digitala inre marknaden. Risker är som vi ser det annars att det skapas onödiga barriärer och att man försämrar möjligheten att få tillgång till registerdata för forskningsändamål. En annan utgångspunkt är att alla initiativ

bör präglas av öppenhet och att man ska motverka protektionistiska lösningar.

Det finns också andra utmaningar om man vill utnyttja den möjlighet som digitaliseringen ger. Det gäller standarder, säkerhet, personlig integritet och immateriella rättigheter. Detta bör också beaktas. Vi ska även se till att ha ett samlat och koordinerat grepp både på nationell nivå och på EU-nivå. Det är helt avgörande för framgången.

Anf. 133 ORDFÖRANDEN:

Jag har ett litet medskick. Det finns ibland en konflikt mellan att försvara immaterialrätt och att försvara en fri forskning. Ibland kan öppna standarder vara ett lämpligt format för att tillgängliggöra all forskning. De aspekterna bör finnas med i balanstänket kring hur man ska hantera eventuella konflikter mellan de två målen.

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 9, Övriga frågor. Finns det några muntliga tillägg från ministern utöver det skriftliga underlaget?

Anf. 134 Statsrådet HELENE HELLMARK
KNUTSSON (S):

Nej. Det finns ett skriftligt underlag. Vi räknar inte med att detta kommer att diskuteras på KKR. Men jag är öppen för frågor.

Anf. 135 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi ministern med medarbetare för närvaron!

Innehållsförteckning

2014/15:27

27 februari

§ 1 Miljö	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP).....	1
Anf. 3 JOHAN HULTBERG (M)	1
Anf. 4 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP).....	1
Anf. 5 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 6 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP).....	2
Anf. 7 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 8 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP).....	2
Anf. 9 EMMA WALLRUP (V).....	3
Anf. 10 PAVEL GAMOV (SD)	3
Anf. 11 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP).....	3
Anf. 12 ORDFÖRANDEN.....	3
Anf. 13 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP).....	4
Anf. 14 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 15 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP).....	4
Anf. 16 JOHAN HULTBERG (M)	4
Anf. 17 EMMA WALLRUP (V).....	5
Anf. 18 PAVEL GAMOV (SD)	5
Anf. 19 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 20 PAVEL GAMOV (SD)	5
Anf. 21 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP).....	5
Anf. 22 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 23 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP).....	6
Anf. 24 ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 25 PAVEL GAMOV (SD)	7
Anf. 26 EMMA WALLRUP (V).....	7
Anf. 27 JOHAN HULTBERG (M)	8
Anf. 28 ESKIL ERLANDSSON (C).....	8
Anf. 29 FREDRIK MALM (FP)	8
Anf. 30 ORDFÖRANDEN.....	9

Anf. 31 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP)	9
Anf. 32 ORDFÖRANDEN	11
Anf. 33 EMMA WALLRUP (V)	11
Anf. 34 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP)	11
Anf. 35 ORDFÖRANDEN	11
Anf. 36 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP)	12
Anf. 37 JOHAN HULTBERG (M)	12
Anf. 38 PAVEL GAMOV (SD)	12
Anf. 39 FREDRIK MALM (FP)	13
Anf. 40 ORDFÖRANDEN	13
Anf. 41 EMMA WALLRUP (V)	13
Anf. 42 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP)	13
Anf. 43 ORDFÖRANDEN	14
Anf. 44 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP)	14
Anf. 45 ORDFÖRANDEN	15
Anf. 46 JOHAN HULTBERG (M)	15
Anf. 47 ORDFÖRANDEN	15
Anf. 48 ROBERT HALEF (KD)	15
Anf. 49 ORDFÖRANDEN	15
Anf. 50 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP)	15
Anf. 51 ORDFÖRANDEN	15
Anf. 52 EMMA WALLRUP (V)	16
Anf. 53 ORDFÖRANDEN	16
Anf. 54 EMMA WALLRUP (V)	16
Anf. 55 ORDFÖRANDEN	16
Anf. 56 EMMA WALLRUP (V)	16
Anf. 57 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP)	16
Anf. 58 ORDFÖRANDEN	16
Anf. 59 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP)	17
Anf. 60 ORDFÖRANDEN	17
§ 2 Transport, telekommunikation och energi.....	18
Anf. 61 ORDFÖRANDEN	18
Anf. 62 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S)	18
Anf. 63 JOHAN HULTBERG (M)	18

Anf. 64 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S)	18	2014/15:27
Anf. 65 ORDFÖRANDEN.....	18	27 februari
Anf. 66 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S)	18	
Anf. 67 FREDRIK MALM (FP)	20	
Anf. 68 ORDFÖRANDEN.....	20	
Anf. 69 JOHAN HULTBERG (M)	20	
Anf. 70 EMMA WALLRUP (V).....	21	
Anf. 71 PAVEL GAMOV (SD)	21	
Anf. 72 ROBERT HALEF (KD).....	21	
Anf. 73 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S)	22	
Anf. 74 ORDFÖRANDEN.....	23	
Anf. 75 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S)	23	
Anf. 76 HANS ROTHENBERG (M)	24	
Anf. 77 PAVEL GAMOV (SD)	24	
Anf. 78 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S)	24	
Anf. 79 BÖRJE VESTLUND (S).....	25	
Anf. 80 ORDFÖRANDEN.....	25	
Anf. 81 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S)	25	
Anf. 82 ORDFÖRANDEN.....	25	
Anf. 83 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S)	26	
Anf. 84 ORDFÖRANDEN.....	26	

§ 3 Konkurrenskraft (inre marknaden och

industri)	27
Anf. 85 ORDFÖRANDEN.....	27
Anf. 86 Statssekreterare EVA LINDSTRÖM	27
Anf. 87 ORDFÖRANDEN.....	27
Anf. 88 Statssekreterare EVA LINDSTRÖM	27
Anf. 89 PAVEL GAMOV (SD)	28
Anf. 90 EMMA WALLRUP (V).....	29
Anf. 91 Statssekreterare EVA LINDSTRÖM	29
Anf. 92 ORDFÖRANDEN.....	29
Anf. 93 Statssekreterare EVA LINDSTRÖM	29
Anf. 94 HANS ROTHENBERG (M)	30
Anf. 95 Statssekreterare EVA LINDSTRÖM	30
Anf. 96 HANS ROTHENBERG (M)	30
Anf. 97 BÖRJE VESTLUND (S).....	30
Anf. 98 Statssekreterare EVA LINDSTRÖM	30
Anf. 99 ORDFÖRANDEN.....	30
Anf. 100 PAVEL GAMOV (SD)	30
Anf. 101 ORDFÖRANDEN.....	30
Anf. 102 Statssekreterare EVA LINDSTRÖM	31
Anf. 103 PAVEL GAMOV (SD)	31

Anf. 104	Statssekreterare EVA LINDSTRÖM.....	31
Anf. 105	ORDFÖRANDEN	32
Anf. 106	Statssekreterare EVA LINDSTRÖM.....	32
Anf. 107	ORDFÖRANDEN	32
Anf. 108	HANS ROTHENBERG (M).....	32
Anf. 109	Statssekreterare EVA LINDSTRÖM.....	32
Anf. 110	ORDFÖRANDEN	32
§ 4	Konkurrenskraft (forskning).....	33
Anf. 111	ORDFÖRANDEN	33
Anf. 112	Statsrådet HELENE HELLMARK KNUTSSON (S).....	33
Anf. 113	ORDFÖRANDEN	33
Anf. 114	Statsrådet HELENE HELLMARK KNUTSSON (S).....	33
Anf. 115	PAVEL GAMOV (SD).....	33
Anf. 116	BETTY MALMBERG (M)	33
Anf. 117	Statsrådet HELENE HELLMARK KNUTSSON (S).....	34
Anf. 118	BETTY MALMBERG (M)	34
Anf. 119	ORDFÖRANDEN	34
Anf. 120	Statsrådet HELENE HELLMARK KNUTSSON (S).....	34
Anf. 121	ORDFÖRANDEN	35
Anf. 122	JOHAN HULTBERG (M).....	35
Anf. 123	Statsrådet HELENE HELLMARK KNUTSSON (S).....	35
Anf. 124	ORDFÖRANDEN	35
Anf. 125	BETTY MALMBERG (M)	35
Anf. 126	Statsrådet HELENE HELLMARK KNUTSSON (S).....	35
Anf. 127	ORDFÖRANDEN	35
Anf. 128	PAVEL GAMOV (SD).....	35
Anf. 129	ORDFÖRANDEN	35
Anf. 130	PAVEL GAMOV (SD).....	36
Anf. 131	ORDFÖRANDEN	36
Anf. 132	Statsrådet HELENE HELLMARK KNUTSSON (S).....	36
Anf. 133	ORDFÖRANDEN	36
Anf. 134	Statsrådet HELENE HELLMARK KNUTSSON (S).....	36
Anf. 135	ORDFÖRANDEN	36